

**ТОВАРИСТВО З ДОДАТКОВОЮ ВІДПОВІДАЛЬНІСТЮ
«СТРАХОВА КОМПАНІЯ «АРКС ЛАЙФ»**

**Фінансова звітність відповідно до
Міжнародних стандартів
фінансової звітності
та звіт незалежного аудитора**

31 грудня 2019 року

ЗМІСТ

ЗВІТ НЕЗАЛЕЖНОГО АУДИТОРА

ЗАЯВА ПРО ВІДПОВІДЛЬНІСТЬ КЕРІВНИЦТВА

ФІНАНСОВА ЗВІТНІСТЬ

Звіт про фінансовий стан	2
Звіт про прибуток чи збиток та інший сукупний дохід	3
Звіт про рух грошових коштів	4
Звіт про зміни капіталу	5

Примітки до фінансової звітності

1 Товариство та його діяльність	6
2 Економічні умови, у якому Товариство провадить свою діяльність	7
3 Основні принципи облікової політики	8
4 Основні облікові оцінки та судження при застосуванні облікової політики	23
5 Запровадження нових або переглянутих стандартів та інтерпретацій	24
6 Нові положення бухгалтерського обліку	25
7 Грошові кошти та їх еквіваленти	27
8 Депозити в банках	28
9 Інвестиції у боргові цінні папери	28
10 Дебіторська заборгованість, у тому числі дебіторська заборгованість за страховую діяльністю	29
11 Обладнання та інші основні засоби	29
12 Передоплати та інші активи	30
13 Зобов'язання з нарахованих податків	30
14 Суми, що підлягають сплаті перестраховикам	30
15 Суми, що підлягають сплаті страховим агентам та власникам страхових полісів	31
16 Нарахування, резерви та інші зобов'язання	31
17 Зобов'язання з оренди	33
18 Зареєстрований капітал	34
19 Страхові резерви та частка перестраховика у страхових резервах	34
20 Аналіз страхових премій, виплат та аквізиційних витрат	36
21 Процентні доходи	38
22 Адміністративні та інші операційні витрати	38
23 Витрати з податку на прибуток та податку на дохід за договорами страхування	38
24 Управління фінансовими та страховими ризиками	39
25 Управління капіталом	47
26 Умовні та інші зобов'язання	47
27 Справедлива вартість фінансових інструментів	48
28 Представлення фінансових інструментів за категоріями оцінки	48
29 Операції з пов'язаними сторонами	49
30 Події після закінчення звітного періоду	49
31 Облікова політика щодо оренди, яка застосовувалася у періодах, що закінчуються до 1 січня 2019 року	50

Звіт незалежного аудитора

Учасникам та керівництву Товариства з додатковою відповіальністю «Страхова компанія «АРКС Лайф»

Звіт про аудит фінансової звітності

Наша думка

На нашу думку, фінансова звітність відображає достовірно, в усіх суттєвих аспектах, фінансовий стан Товариства з додатковою відповіальністю «Страхова компанія «АРКС Лайф» (далі – Товариство) станом на 31 грудня 2019 року та його фінансові результати та рух грошових коштів за рік, що закінчився на вказану дату, відповідно до Міжнародних стандартів фінансової звітності (МСФЗ) і відповідає, в усіх суттєвих аспектах, вимогам Закону України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні» щодо фінансової звітності.

Наш звіт аудитора відповідає нашому додатковому звіту для Ревізійної Комісії (Ревізора) від 27 квітня 2020 року.

Предмет аудиту

Фінансова звітність Товариства включає:

- звіт про фінансовий стан станом на 31 грудня 2019 року;
- звіт про прибуток чи збиток та інший сукупний дохід за рік, що закінчився на вказану дату;
- звіт про рух грошових коштів за рік, що закінчився на вказану дату;
- звіт про зміни капіталу за рік, що закінчився на вказану дату; та
- примітки до фінансової звітності, які включають опис основних принципів облікової політики та іншу пояснювальну інформацію.

Основа для думки

Ми провели аудит відповідно до Міжнародних стандартів аудиту (МСА). Наша відповіальність відповідно до цих стандартів описана далі у розділі "Відповіальність аудитора за аудит фінансової звітності" нашого звіту.

Ми вважаємо, що отримані нами аудиторські докази є достатніми і прийнятними для використання їх як основи для нашої думки.

Незалежність

Ми є незалежними по відношенню до Товариства відповідно до Кодексу етики професійних бухгалтерів Ради з Міжнародних стандартів етики для бухгалтерів (Кодекс РМСЕБ) та етичних вимог Закону України «Про аудит фінансової звітності та аудиторську діяльність», які стосуються нашого аудиту фінансової звітності в Україні. Ми виконали наші інші етичні обов'язки відповідно до цих вимог і Кодексу РМСЕБ.

Відповідно до всієї наявної у нас інформації, ми заявляємо, що ми не надавали неаудиторських послуг, які заборонені частиною 4 статті 6 Закону України «Про аудит фінансової звітності та аудиторську діяльність».

Ми не надавали неаудиторських послуг Товариству протягом періоду з 01 січня 2019 року по 31 грудня 2019 року.

Наш підхід до аудиту

Короткий огляд

Суттєвість

Суттєвість на рівні Товариства в цілому: 1 788 тисяч гривень, що складає 1% від загальної суми отриманих страхових премій

Ключові питання аудиту Оцінка страхових резервів

У процесі планування аудиту ми визначили суттєвість та оцінили ризики суттєвого викривлення фінансової звітності. Зокрема, ми проаналізували, в яких областях управлінський персонал сформував суб'єктивні судження, наприклад, щодо суттєвих бухгалтерських оцінок, що включало застосування припущень і розгляд майбутніх подій, з якими внаслідок їх характеру пов'язана невизначеність. Крім того, ми розглянули ризик обходу механізмів внутрішнього контролю управлінським персоналом, у тому числі, серед іншого, оцінку наявності ознак необ'єктивності управлінського персоналу, яка створює ризик суттєвого викривлення внаслідок шахрайства.

Ми визначили обсяг аудиту таким чином, щоб ми мали змогу виконати роботу у достатньому обсязі для отримання підстав для висловлення нашої думки про фінансову звітність у цілому з урахуванням структури Товариства, облікових процесів та механізмів контролю, які використовує Товариство, а також з урахуванням специфіки галузі, в якій Товариство здійснює свою діяльність.

Суттєвість

Визначення обсягу нашого аудиту зазнало впливу застосування нами суттєвості. Аудит призначений для отримання достатньої впевненості у тому, що фінансова звітність не містить суттєвих викривлень. Викривлення можуть виникати внаслідок шахрайства або помилки. Вони вважаються суттєвими, якщо можна обґрунтовано очікувати, що окремо чи в сукупності вони вплинуть на економічні рішення користувачів, які приймаються на основі цієї фінансової звітності.

Виходячи з нашого професійного судження, ми встановили певні кількісні порогові значення для суттєвості, у тому числі для суттєвості на рівні фінансової звітності Товариства в цілому, як показано нижче у таблиці. За допомогою цих значень і з урахуванням якісних факторів ми визначили обсяг нашого аудиту, а також характер, строки проведення та обсяг наших аудиторських процедур і оцінили вплив викривлень, за їх наявності (взятих окремо та в сукупності), на фінансову звітність у цілому.

Суттєвість на рівні Товариство 1 788 тисяч гривень в цілому

Як ми її визначили

1% від загальної суми отриманих страхових премій

Обґрунтування застосованого рівня суттєвості

Ми прийняли рішення встановити рівень суттєвості на основі отриманих страхових премій, які, на нашу думку, є базовим показником, на основі якого користувачі, як правило, оцінюють результати діяльності Товариства, з точки зору як ринкової частки, так і клієнтської бази. Ми прийняли рішення використати 1% на основі нашого професійного судження, зауваживши, що він відповідає загальноприйнятним кількісним пороговим значенням суттєвості за цим базовим показником.

Ключові питання аудиту

Ключові питання аудиту – це питання, які, на нашу професійну думку, мали найбільше значення для нашого аудиту фінансової звітності за поточний період. Ці питання були розглянуті у контексті нашого

аудиту фінансової звітності в цілому та при формуванні нашої думки про цю звітність, і ми не висловлюємо окремої думки з цих питань.

Ключові питання аудиту

Як аудиторські процедури були виконані стосовно ключового питання аудиту

Оцінка страхових резервів

Ми зосередили увагу на цій області, оскільки розрахунок страхових резервів вимагає від управлінського персоналу прийняття дискреційних рішень та формування оцінок і припущенів. Страхові резерви являють собою оціночні розрахунки величини можливих майбутніх страхових виплат (резерв нетто-премії), резерв виплат за заявленими вимогами, резерв бонусів та резерв витрат на ведення справи. Розрахунок страхових резервів здійснюється відповідно до вимог Розпорядження Державної комісії з регулювання ринків фінансових послуг №24 від 27 січня 2004 року щодо методики формування резервів зі страхування життя.

Товариство застосовує комплекс актуарних методологій та методів для оцінки цих резервів. Станом на 31 грудня 2019 року Товариство відобразило у звітності страхові резерви у сумі 36 520 тисяч гривень, що складає 71% від загальної суми його зобов'язань.

Облікова політика та пояснення щодо використання оцінок і застосованих припущенів викладені у Примітці 3 «Основні принципи облікової політики» в розділі «Резерви на покриття збитків» та у Примітці 4 «Основні облікові оцінки та судження при застосуванні облікової політики». Додаткові розкриття інформації щодо статей фінансової звітності також наведені у Примітці 18 «Страхові резерви та частка перестраховика у страхових резервах». Розкриття інформації про ризики, включаючи аналіз залежності страхових резервів від використаних припущенів, подане у Примітці 23 «Управління фінансовими та страховими ризиками» в розділі «Страховий ризик».

Нижче описаний наш підхід до аудиту ризику, пов'язаного з оцінкою страхових резервів:

- Ми оцінили відповідність методології, використаної Товариством, існуючим стандартам бухгалтерського обліку та провели оцінку послідовності застосування методів оцінки.
- Ми оцінили систему внутрішнього контролю, що стосується управління страховими відшкодуваннями і, зокрема, оцінки резервів на індивідуальній основі; порядку розрахунку кінцевих витрат (припущення, професійні судження, дані, методи, дотримання відповідних принципів і методів бухгалтерського обліку) і систем IT, які використовуються для обробки технічних даних та інтегрування цих даних у бухгалтерську систему.
- Ми виконали процедури для тестування достовірності та цілісності базових даних.
- Ми оцінили результати бухгалтерських оцінок, сформованих минулого року, для оцінки коректності методу, використаного управлінським персоналом для розрахунку цих оцінок.
- Наша робота також включала оцінку застосованих статистичних методів і вхідних параметрів для актуарних розрахунків, а також використаних припущенів з урахуванням чинних нормативних положень, існуючої ринкової практики та економічного та фінансового контексту Товариства.
- Ми провели незалежну оцінку достатності резерву на покриття збитків за видами страхової діяльності за рахунок порівняння оціночного резерву на покриття збитків із фактичними страховими виплатами та страховими вимогами, заявленими у наступному періоді після звітної дати.
- Ми виконали свій власний тест адекватності зобов'язань, який є ключовим тестом, що проводиться для перевірки адекватності страхових зобов'язань у порівнянні з очікуваними майбутніми договірними зобов'язаннями.
- Ми здійснили перерахунок резерву бонусів та резерву витрат на ведення справи відповідно до методики формування резервів зі страхування життя.

Інша інформація, включаючи звіт про управління

Управлінський персонал несе відповідальність за іншу інформацію. Інша інформація включає звіт про управління (але не включає фінансову звітність та наш звіт аудитора щодо цієї фінансової звітності), які ми отримали до дати випуску цього звіту аудитора.

Наша думка щодо фінансової звітності не поширюється на іншу інформацію, включаючи звіт про управління.

У зв'язку з проведеним нами аудиту фінансової звітності наш обов'язок полягає в ознайомленні із зазначеною вище іншою інформацією та у розгляді питання про те, чи наявні суттєві невідповідності між іншою інформацією та фінансовою звітністю або нашими знаннями, одержаними в ході аудиту, та чи не містить інша інформація інших можливих суттєвих викривлень.

На нашу думку, за результатами проведеної нами роботи у ході аудиту інформація, наведена в звіті про управління за фінансовий рік, за який підготовлена фінансова звітність, відповідає фінансовій звітності.

Крім того, виходячи з нашого знання та розуміння суб'єкта господарювання та його середовища, отриманих у ході аудиту, ми зобов'язані повідомляти про факт виявлення суттєвих викривлень у звіті про управління та іншій інформації, які ми отримали до дати цього аудиторського звіту. Ми не маємо що повідомити у цьому зв'язку.

Відповідальність управлінського персоналу та осіб, відповідальних за корпоративне управління, за фінансову звітність

Управлінський персонал несе відповідальність за складання і достовірне подання фінансової звітності відповідно до МСФЗ та вимог Закону України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні» щодо фінансової звітності, а також за такий внутрішній контроль, який управлінський персонал визначає потрібним для того, щоб забезпечити складання фінансової звітності, що не містить суттєвих викривлень внаслідок шахрайства або помилки.

При складанні фінансової звітності управлінський персонал несе відповідальність за оцінку здатності Товариства продовжувати безперервну діяльність, за розкриття у відповідних випадках відомостей, що стосуються безперервної діяльності, та за складання звітності на основі припущення про подальшу безперервну діяльність, крім випадків, коли управлінський персонал має намір ліквідувати Товариство або припинити його діяльність, або коли в нього відсутня жодна реальна альтернатива, крім ліквідації або припинення діяльності.

Особи, відповідальні за корпоративне управління, несуть відповідальність за нагляд за процесом підготовки фінансової звітності Товариства.

Відповідальність аудитора за аudit фінансової звітності

Наша мета полягає в отриманні обґрунтованої впевненості у тому, що фінансова звітність у цілому не містить суттєвих викривлень внаслідок шахрайства або помилки, та у випуску аудиторського звіту, що містить нашу думку. Обґрунтована впевненість є високим рівнем впевненості, але не є гарантією того, що аудит, проведений відповідно до МСА, завžди виявляє суттєві викривлення за їх наявності. Викривлення можуть виникати внаслідок шахрайства або помилки і вважаються суттєвими, якщо можна обґрунтовано очікувати, що окремо чи в сукупності вони вплинути на економічні рішення користувачів, які приймаються на основі цієї фінансової звітності.

У ході аудиту, що проводиться відповідно до МСА, ми застосовуємо професійне судження та зберігаємо професійний скептицизм протягом всього аудиту. Крім того, ми виконуємо наступне:

- виявляємо та оцінюємо ризики суттєвого викривлення фінансової звітності внаслідок шахрайства або помилки; розробляємо та виконуємо аудиторські процедури у відповідь на ці ризики; отримуємо аудиторські докази, які є належними та достатніми і надають підстави для висловлення нашої думки. Ризик невиявлення суттєвого викривлення в результаті шахрайства є вищим, ніж ризик невиявлення суттєвого викривлення в результаті помилки, оскільки шахрайські дії можуть включати змову, підробку, навмисний пропуск, викривлене подання інформації та дії в обхід системи внутрішнього контролю;
- отримуємо розуміння системи внутрішнього контролю, що стосується аудиту, з метою розробки аудиторських процедур, які відповідають обставинам, а не з метою висловлення думки щодо ефективності внутрішнього контролю Товариства;
- оцінюємо належний характер застосованої облікової політики та обґрунтованість бухгалтерських оцінок і відповідного розкриття інформації, підготовленої управлінським персоналом;
- робимо висновок про правомірність застосування управлінським персоналом припущення про безперервність діяльності та на основі отриманих аудиторських доказів – висновок про наявність суттєвої невизначеності у зв'язку з подіями або умовами, які можуть викликати значні сумніви у спроможності Товариства продовжувати свою діяльність на безперервній основі. Якщо ми дійшли висновку про наявність суттєвої невизначеності, ми повинні привернути увагу у нашому аудиторському звіті до відповідного розкриття інформації у фінансовій звітності або, якщо таке розкриття є неналежним, модифікувати нашу думку. Наші висновки ґрунтуються на аудиторських доказах, отриманих до дати нашого звіту аудитора. Проте майбутні події або умови можуть призвести до того, що Товариство втратить здатність продовжувати свою діяльність на безперервній основі;
- проводимо оцінку подання фінансової звітності в цілому, її структури та змісту, включаючи розкриття інформації, а також того, чи розкриває фінансова звітність операції та події, покладені в її основу, так, щоб було забезпеченено їхнє достовірне подання.

Ми здійснююмо інформаційну взаємодію з управлінським персоналом, повідомляючи їм, серед іншого, про запланований обсяг та строки аудиту, а також про суттєві зауваження за результатами аудиту, у тому числі про значні недоліки системи внутрішнього контролю, які ми виявляємо у ході аудиту.

Крім того, ми надаємо особам, відповідальним за корпоративне управління, заяву про те, що ми дотрималися усіх відповідних етичних вимог до незалежності, та поінформували цих осіб про всі взаємовідносини та інші питання, які можна обґрунтовано вважати такими, що мають вплив на незалежність аудитора, і, якщо потрібно, – про відповідні вживі заходи.

Із тих питань, про які ми повідомили осіб, відповідальних за корпоративне управління, ми визначаємо питання, які були найбільш значущими для аудиту фінансової звітності за поточний період і, відповідно, є ключовими питаннями аудиту. Ми описуємо ці питання у нашому аудиторському звіті, крім випадків, коли оприлюднення інформації про ці питання заборонене законом чи нормативними актами, або коли у надзвичайно рідкісних випадках ми доходимо висновку про те, що інформація про будь-яке питання не повинна бути повідомлена у нашому звіті, оскільки можливо обґрунтовано передбачити, що негативні наслідки повідомлення такої інформації перевищать суспільно значиму користь від її повідомлення.

Звіт про інші правові та регуляторні вимоги

Призначення аудитора

Ми вперше були призначені аудиторами Товариства 4 вересня 2019 року на період 2019-2021 років рішенням Наглядової Ради Товариства.

Ключовий партнер з аудиту, відповідальний за завдання з аудиту, за результатами якого випущено цей звіт незалежного аудитора, - Пахучка Людмила Станіславівна.

LLC AF PricewaterhouseCoopers (Audit)

ТОВ АФ "ПрайсвотерхаусКуперс (Аудит)"
Номер реєстрації у Реєстрі аудиторів та
суб'єктів аудиторської діяльності 0152

Пахучка Людмила Станіславівна
Номер реєстрації у Реєстрі аудиторів та
суб'єктів аудиторської діяльності 101808

м. Київ, Україна

29 квітня 2020 року

Заява про відповідальність керівництва

Учасникам ТОВАРИСТВА З ДОДАТКОВОЮ ВІДПОВІДАЛЬНІСТЮ «СТРАХОВА КОМПАНІЯ «АРКС ЛАЙФ»:

1. Ми підготували фінансову звітність станом на 31 грудня 2019 року та за 2019 фінансовий рік, яка подає об'єктивно, в усіх суттєвих аспектах, фінансовий стан ТОВАРИСТВА З ДОДАТКОВОЮ ВІДПОВІДАЛЬНІСТЮ «СТРАХОВА КОМПАНІЯ «АРКС ЛАЙФ» (далі - «Товариство») станом на 31 грудня 2019 року та результати його діяльності за 2019 фінансовий рік відповідно до Міжнародних стандартів фінансової звітності (далі - «МСФЗ»).
2. Керівництво Товариства несе відповідальність за те, щоб бухгалтерський облік, який ведеться в Товаристві, розкривав із достатнім рівнем точності фінансовий стан Товариства та забезпечував відповідність його фінансової звітності МСФЗ та українському законодавству. Керівництво Товариства також несе загальну відповідальність за вжиття всіх можливих заходів, які забезпечать збереження активів Товариства і попередження та виявлення випадків зловживань та інших порушень.
3. Керівництво вважає, що в процесі підготовки фінансової звітності, поданої нижче, Товариство застосовувало належну облікову політику, наведену в Примітці 3, її застосування було послідовним і підтверджувалося обґрутованими та виваженими припущеннями та розрахунками. Також було дотримано всіх відповідних МСФЗ.
4. Фінансова звітність затверджується керівництвом Товариства.

28 квітня 2020 року,

Гавриленко В.В.
Генеральний Директор

Левицька С.М.
Головний бухгалтер

У тисячах українських гривень	Прим.	31 грудня	31 грудня	01 січня
		2019 р.	(після зміни презентації, Прим. 3)	(після зміни презентації, Прим. 3)
АКТИВИ				
Грошові кошти та їх еквіваленти	7	11 994	13 154	12 378
Депозити в банках	8	24 275	28 210	21 830
Інвестиції у боргові цінні папери	9	66 101	33 631	29 098
Дебіторська заборгованість, у тому числі дебіторська заборгованість за страхововою діяльністю	10	5 047	3 635	1 384
Частка перестраховиків у страхових резервах	19	522	284	241
Обладнання та інші основні засоби	11	1 010	233	290
Нематеріальні активи		126	148	172
Передоплати та інші активи	12	573	227	136
ВСЬОГО АКТИВІВ		109 648	79 522	65 529
ЗОБОВ'ЯЗАННЯ				
Математичні резерви	19	32 117	24 034	16 051
Резерв на покриття збитків, загальна сума	19	4 403	2 467	1 006
Зобов'язання з нарахованих податків	13	2 518	810	807
Суми, що підлягають сплаті перестраховикам	14	569	216	150
Суми, що підлягають сплаті страховим агентам та власникам страхових полісів	15	8 354	4 688	6 299
Зобов'язання з оренди	17	701	-	-
Нарахування, резерви та інші зобов'язання	16	2 936	3 114	2 022
ВСЬОГО ЗОБОВ'ЯЗАНЬ		51 598	35 329	26 335
КАПІТАЛ				
Зареєстрований капітал	18	29 300	29 300	29 300
Капітал у дооцінках		1 859	(112)	449
Нерозподілений прибуток		26 891	15 005	9 445
ВСЬОГО КАПІТАЛУ		58 050	44 193	39 194
ВСЬОГО ЗОБОВ'ЯЗАНЬ І КАПІТАЛУ		109 648	79 522	65 529

Затверджено до випуску керівництвом 28 квітня 2020 року.

Гавриленко В.В.
Генеральний Директор

Левицька С.М.
Головний бухгалтер

У тисячах українських гривень	Прим.	2019 рік	2018 рік (після зміни презентації, Прим. 3)
Премій отримані, загальна сума	20	178 849	93 331
Премій, передані у перестрахування	20	(1 768)	(1 167)
Чисті страхові премії		177 081	92 164
Страхові відшкодування виплачені, загальна сума	20	(17 249)	(5 215)
Зміна в страхових резервах, загальна сума	20	(10 019)	(9 444)
Зміна частки перестраховиків у страхових резервах		238	43
Чиста сума понесених витрат на страхові відшкодування		(27 030)	(14 616)
Аквізиційні витрати	20	(120 165)	(67 031)
Результат від страхової діяльності до вирахування адміністративних та інших операційних витрат на страхову діяльність		29 886	10 517
Процентні доходи	21	13 307	9 360
Адміністративні та інші операційні витрати	22	(21 311)	(10 074)
Прибутки за вирахуванням збитків від переоцінки залишків в іноземній валюті та від купівлі-продажу іноземної валюти		(2 135)	(59)
Результат від торгових операцій із борговими цінними паперами		-	(85)
Інші доходи		107	
Фінансові витрати		(93)	
Прибуток до оподаткування		19 761	9 659
Витрати з податку на дохід за договорами страхування	23	(5 191)	(2 800)
Витрати з податку на прибуток	23	(2 684)	(1 299)
ПРИБУТОК ЗА РІК		11 886	5 560
<i>Стамти, які можуть бути у подальшому рекласифіковані у прибуток чи збиток:</i>			
Інший сукупний дохід / (збиток) – резерв переоцінки боргових цінних паперів		1 971	(561)
ВСЬОГО СУКУПНОГО ДОХОДУ ЗА РІК		13 857	4 999

ТДВ «СК «АРКС ЛАЙФ»
Звіт про рух грошових коштів за 2019 рік

У тисячах українських гривень	Прим.	2019 рік	2018 рік
Грошові потоки від операційної діяльності			
<i>Надходження від:</i>			
Надходження від страхових премій		177 764	90 959
<i>Витрачання на:</i>			
Оплата товарів, робіт, послуг		(8 399)	(3 155)
Оплата праці		(6 488)	(4 053)
Відрахування на соціальні заходи		(1 340)	(893)
Чисте збільшення сум, що підлягають сплаті перестраховикам		(1 356)	(1 086)
Чисте збільшення сум, що підлягають сплаті страховим агентам та власникам страхових полісів		(134 580)	(73 203)
Витрати з податку на дохід за договорами страхування		(4 384)	(2 479)
Витрати з податку на прибуток		(1 799)	(1 626)
Витрачання на оплату зобов'язань з інших податків і зборів нарахованих відсотків (оренда)		(4 100)	(1 396)
Інші витрачання		(93)	-
		(214)	-
Чисті грошові кошти, отримані від операційної діяльності		15 011	3 068
Грошові потоки від інвестиційної діяльності			
Придбання інвестиційних цінних паперів		(83 798)	(59 464)
Погашення інвестиційних цінних паперів		54 720	55 200
Надходження від отриманих відсотків		9 894	8 163
Находження від погашення позики		28	-
Повернення депозитів		28 210	21 830
Розміщення депозитів		(24 275)	(28 210)
Витрачання на надання позики		(250)	-
Чисті грошові кошти, використані в інвестиційній діяльності		(15 471)	(2 481)
Погашення зобов'язань з оренди		(409)	-
Чисті грошові кошти, використані у фінансовій діяльності		(409)	-
Чисте (зменшення) / збільшення грошових коштів та їх еквівалентів		(869)	587
Вплив зміни курсів обміну на грошові кошти та їх еквіваленти		(291)	188
Грошові кошти та їх еквіваленти на початок року		13 154	12 379
Грошові кошти та їх еквіваленти на кінець року	7	11 994	13 154

ТДВ «СК «АРКС ЛАЙФ»
Звіт про зміни капіталу

У тисячах українських гривень	Прим.	Зареєстрований капітал	Дооцінка/(ущінка) фінансових інструментів	Нерозподілений прибуток	Всього
Залишок на 1 січня 2018 р.		29 300	449	9 445	39 194
Прибуток за рік		-	-	5 560	5 560
Інший сукупний дохід / (збиток) за рік		-	(561)	-	(561)
Всього сукупного доходу/(збитку) за 2018 рік		-	(561)	5 560	4 999
Залишок на 31 грудня 2018 р.		29 300	(112)	15 005	44 193
Прибуток за рік		-	-	11 886	11 886
Інший сукупний дохід / (збиток) за рік		-	1 971	-	1 971
Всього сукупного доходу/(збитку) за 2019 рік		-	1 971	11 886	13 857
Залишок на 31 грудня 2019 р.		29 300	1 859	26 891	58 050

Примітки, що додаються, є невід'ємною частиною цієї фінансової звітності

1. Товариство та його діяльність

Ця фінансова звітність підготовлена відповідно до Міжнародних стандартів фінансової звітності (далі - «МСФЗ») станом на 31 грудня 2019 року та за 2019 фінансовий рік для Товариства з додатковою відповідальністю «СТРАХОВА КОМПАНІЯ «АРКС ЛАЙФ» (далі – ТДВ «СК «АРКС ЛАЙФ» або «Товариство»).

ТДВ «СК «АРКС ЛАЙФ» зареєстровано в Україні як фінансова установа 27 березня 2008 року за реєстраційним номером 11102186 та є резидентом України. Товариство є Товариством з додатковою відповідальністю, яке створено за українським законодавством.

06 лютого 2008 року було створено ТДВ «Страхова Компанія «ЄвростандартЛайф», 05 грудня 2012 року були зареєстровані зміни в Статуті у зв'язку зі зміною учасників Товариства, а 02 грудня 2013 року Товариство зареєструвало назву ТДВ «Страхова Компанія «АХА Страхування Життя».

11 червня 2019 року згідно з протоколом Загальних зборів учасників Товариства було прийнято рішення про зміну найменування Товариства на нове в наступній редакції:

Повне найменування Товариства: Товариство з додатковою відповідальністю «Страхова Компанія «АРКС ЛАЙФ»

Скорочене найменування : ТДВ «СК «АРКС ЛАЙФ»

Протягом звітного року зміна складу власників істотної участі Товариства відбулась двічі:

14 лютого 2019 року відбулися Загальні збори учасників Товариства, на яких було затверджено нову редакцію Статуту та відбулась зміна трьох учасників у зв'язку з відчуженням Учасниками належних їм часток у статутному капіталі Товариства. Один з акціонерів (ЕфЕфЕйЧЕль Груп Лтд) набув 99,9989% статутного капіталу Товариства.

06 листопада 2019 року відбулась зміна складу учасників Товариства. Замість ЕфЕфЕйЧЕль Груп Лтд (FFHL GROUP LTD) код 938992-0, учасником ТДВ «СК «АРКС ЛАЙФ» стало Товариство з обмеженою відповідальністю "ЕФ.-ЕФ.-ЕЙЧ. ЮКРЕЙН ХОЛДІНГЗ", резидент України, індекс 04070, м. Київ, Подільський район, вул. Іллінська, будинок 8, яке набуло у власність 99,9989 частки в статутному капіталі Товариства.

Товариство провадить свою діяльність у складі міжнародної фінансової Групи ЕфЕфЕйЧЕль Груп Лтд. (FFHL Group Ltd.).

Компанія Fairfax Financial Holdings Limited здійснює фактичний контроль ТДВ «СК «АРКС ЛАЙФ». Виконавчий директор компанії Fairfax Financial Holdings Limited, пан Прем Ватса, прямо та опосередковано володіє часткою 42.5% у статутному капіталі Fairfax Financial Holdings Limited, та має суттєвий вплив на компанію Fairfax Financial Holdings Limited.

Склад учасників Товариства розкрито у Примітці 19.

Основною діяльністю Товариства є проведення страхування життя, перестрахування та здійснення фінансової діяльності, пов'язаної з формуванням, розміщенням страхових резервів та їх управлінням.

Товариство здійснює страхування життя на підставі ліцензії, а також перестрахування згідно з чинним законодавством України.

Ліцензія на проведення страхової діяльності у формі добровільного страхування життя №284381 Серія АЕ видана Національною комісією, що здійснює державне регулювання у сфері ринків фінансових послуг 11 лютого 2014 року. Ліцензія є безстроковою.

Юридична адреса та основне місце здійснення діяльності. 04070, Україна, м. Київ, вулиця Іллінська, будинок 8.

Валюта подання. Цю фінансову звітність подано в тисячах українських гривень, якщо не вказано інше.

**ТДВ «СК «АРКС ЛАЙФ»
Примітки до фінансової звітності – 31 грудня 2019**

2. Економічне середовище, у якому Товариство проводить свою діяльність

У 2019 році економіка України демонструвала ознаки стабілізації після тривалого періоду політичної та економічної напруженості. Темп інфляції в Україні у річному обчисленні уповільнився до 4,1% у 2019 році (порівняно з 9,8% у 2018 році та 13,7% у 2017 році), а ВВП показав подальше зростання, за оцінками, на 3,3% (після зростання на 3,3% у 2018 році).

Після кількох років девальвації національна валюта України продовжила змінюватися і у 2019 році зміцнилася на 14% (станом на 31 грудня 2019 року встановлений НБУ офіційний курс обміну гривні по відношенню до долара США становив 23,69 гривні за 1 долар США порівняно з 27,69 гривні за 1 долар США станом на 31 грудня 2018 року).

Серед головних факторів змінення гривні - стабільні доходи агроекспортерів, обмежена гривнева ліквідність, збільшення грошових переказів у країну від трудових мігрантів та високий попит на державні боргові інструменти.

Проте, внутрішні і зовнішні фактори, які почали впливати на економіку України у другій половині 2019 року і значно посилились з початку 2020 року, привели до девальвації гривні і станом на дату цієї фінансової звітності курс гривні до долара США становив 27,10 гривні за 1 долар США.

Починаючи з квітня 2019 року, Національний банк України (НБУ) розпочав цикл пом'якшення кредитно-грошової політики з поступовим зменшенням облікової ставки вперше за останні два роки з 18% у квітні 2019 року до 11% у січні 2020 року, що було обґрунтовано стійкою тенденцією до уповільнення інфляції.

У грудні 2018 року Рада МВФ ухвалила 14-місячну програму кредитування для України Stand-by (SBA) у загальній сумі 3,9 мільярда доларів США. У грудні 2018 року Україна вже отримала від МВФ та ЄС 2 мільярда доларів США, а також кредитні гарантії від Світового банку на суму 750 мільйонів доларів США. Затвердження програми МВФ істотно підвищило здатність України виконати її валютні зобов'язання у 2019 році, що зрештою сприяло фінансовій та макроекономічній стабільності в країні. Продовження співробітництва з МВФ залежить від успішності реалізації Україною політики та реформ, покладених в основу нової програми підтримки з боку МВФ.

У 2020 році Україна зобов'язана погасити значну суму державного боргу, що вимагатиме мобілізації суттєвого внутрішнього і зовнішнього фінансування у дедалі складніших умовах кредитування країн, економіка яких розвивається.

Події, що привели до анексії Криму Російською Федерацією у лютому 2014 року, та конфлікт на сході України, що розпочався навесні 2014 року, залишаються неврегульованими. Відносини між Україною та Російською Федерацією залишаються напруженими.

У березні-квітні 2019 року в Україні відбулися вибори президента, а в липні 2019 року – дострокові парламентські вибори. Уряд, що було сформовано після парламентських виборів у липні 2019 року, був відправлений у відставку 4 березня 2020 року і було призначено новий уряд. У контексті політичних змін ступінь непевності, у тому числі щодо майбутнього напрямку реформ, у 2020 році залишається вкрай високим. Крім того, негативні тенденції на світових ринках у зв'язку з епідемією коронавірусу можуть в подальшому вплинути на економіку України. Деталі наведено у Примітці 30. Незважаючи на певні покращення у 2019 році, остаточний результат політичної та економічної ситуації в Україні та її наслідки передбачити вкрай складно, проте вони можуть мати подальший суттєвий вплив на економіку України та бізнес Товариства.

3. Основні принципи облікової політики

Основа підготовки. Ця фінансова звітність підготовлена відповідно до Міжнародних стандартів фінансової звітності (МСФЗ) за принципом історичної вартості з коригуваннями на початкове визнання фінансових інструментів за справедливою вартістю. Нижче описані основні принципи облікової політики, що використовувалися під час підготовки цієї консолідований фінансової звітності. Крім змін в обліковій політиці у результаті запровадження МСФЗ 16 «Оренда» з 1 січня 2019 року, ці принципи облікової політики застосовувались послідовно відносно всіх періодів, представлених у звітності, якщо не зазначено інше.

Фінансові інструменти – основні терміни оцінки. Фінансові інструменти відображаються за справедливою вартістю або амортизованою вартістю залежно від їх класифікації. Нижче описано ці методи оцінки.

Справедлива вартість – це ціна, яка була б отримана від продажу активу або сплачена за зобов'язанням при звичайній операції між учасниками ринку на дату оцінки. Найкращим підтвердженням справедливої вартості є ціна на активному ринку. Активний ринок – це такий ринок, на якому операції щодо активів і зобов'язань мають місце із достатньою частотою та в достатніх обсягах для того, щоб забезпечити інформацію щодо ціноутворення на регулярній основі.

Справедлива вартість фінансових інструментів, що торгуються на активному ринку, вимірюється як добуток ціни котирування на ринку за окремим активом або зобов'язанням та їх кількості, що утримується організацією.

Для визначення справедливої вартості фінансових інструментів, за якими відсутня інформація про ринкові ціни із зовнішніх джерел, використовуються такі методи оцінки, як модель дисконтування грошових потоків, модель, заснована на даних останніх угод, здійснених між непов'язаними сторонами, або аналіз фінансової інформації про об'єкти інвестування.

Оцінки справедливої вартості аналізуються за рівнями ієархії справедливої вартості наступним чином: (i) до Рівня 1 відносяться оцінки на основі цін котирування (без коригувань) на активних ринках для ідентичних активів та зобов'язань, (ii) до Рівня 2 – оцінки, отримані з використанням методів, згідно з якими всі суттєві вхідні дані, які використовуються, є наявними для активу чи зобов'язання безпосередньо (наприклад ціна), або опосередковано (наприклад, розраховані на основі ціни) і (iii) оцінки Рівня 3, які являють собою оцінки, що не базуються виключно на ринкових даних (тобто для оцінки необхідний значний обсяг вхідних даних, які не є наявними на ринку).

Амортизована вартість – це вартість при початковому визнанні фінансового інструмента мінус погашення основної суми боргу плюс нараховані проценти, а для фінансових активів – мінус будь-яке зменшення вартості щодо очікуваних кредитних збитків. Нараховані проценти включають амортизацію відстрочених витрат за угодою при початковому визнанні та будь-яких премій або дисконту від суми погашення із використанням методу ефективної процентної ставки. Нараховані процентні доходи та нараховані процентні витрати, в тому числі нарахований купонний дохід та амортизований дисконт або премія (у тому числі комісії, які переносяться на наступні періоди при первісному визнанні, якщо такі є), не відображаються окремо, а включаються до балансової вартості відповідних статей звіту про фінансовий стан.

Метод ефективної процентної ставки – це метод визнання процентних доходів або процентних витрат протягом відповідного періоду з метою отримання постійної процентної ставки (ефективної процентної ставки) від балансової вартості інструмента. Ефективна процентна ставка – це процентна ставка, за якою розрахункові майбутні грошові виплати або надходження (без урахування майбутніх кредитних збитків) точно дисконтується протягом очікуваного терміну дії фінансового інструмента або, у відповідних випадках, протягом коротшого терміну до валової балансової вартості фінансового інструмента. Ефективна процентна ставка використовується для дисконтування грошових потоків по інструментах із плаваючою ставкою до наступної дати зміни процентної ставки, за винятком премії чи дисконту, які відображають кредитний спред понад плаваючу ставку, встановлену для такого інструмента, або інших змінних факторах, які не змінюються залежно від ринкових ставок. Такі премії або дисконти амортизуються протягом всього очікуваного терміну дії інструмента.

Розрахунок поточної вартості включає всі комісійні та виплати, сплачені або отримані сторонами договору, що є невід'ємною частиною ефективної процентної ставки.

3 Основні принципи облікової політики (продовження)

Первісне визнання фінансових інструментів. Фінансові інструменти, що оцінюються за справедливою вартістю через прибуток чи збиток, спочатку визнаються за справедливою вартістю. Всі інші фінансові інструменти спочатку обліковуються за справедливою вартістю, скоригованою на витрати, понесені на здійснення операції. Найкращим підтвердженням справедливої вартості при первісному визнанні є ціна угоди. Прибуток або збиток при первісному визнанні визнається лише у тому випадку, якщо існує різниця між справедливою вартістю та ціною угоди, підтвердженням якої можуть бути інші поточні угоди з тим самим фінансовим інструментом, що спостерігаються на ринку, або методики оцінки, які у якості базових даних використовують лише дані з відкритих ринків.

Усі операції із придбання або продажу фінансових активів, що передбачають поставку протягом періоду, визначеного законодавством або традиціями ринку (угоди "звичайної" купівлі-продажу), визнаються на дату здійснення угоди, тобто на дату, коли Товариство зобов'язується здійснити поставку фінансового активу. Всі інші операції з придбання фінансових інструментів визнаються тоді, коли суб'єкт господарювання стає стороною договору про придбання фінансового інструменту.

Фінансові активи – класифікація і подальша оцінка – категорії оцінки. Товариство класифікує фінансові активи у такі категорії оцінки:

- за амортизованою вартістю, якщо виконуються обидві такі умови: 1) фінансовий актив утримується в рамках бізнес – моделі, метою якої є утримання фінансових активів для отримання передбачених договором грошових потоків; 2) договір за фінансовим активом передбачає отримання у визначені дати грошових потоків, які є виключно платежами в рахунок основної суми та процентів на непогашену частину основної суми.
- за справедливою вартістю з визнанням переоцінки в іншому сукупному доході (FVOCI), якщо виконуються обидві такі умови: 1) фінансовий актив утримується в рамках бізнес-моделі, мета якої досягається як шляхом отримання передбачених договором грошових потоків, так і шляхом продажу фінансових активів; 2) договір за фінансовим активом передбачає отримання у визначені дати грошових потоків, які є виключно платежами в рахунок основної суми та процентів на непогашену частину основної суми.
- за справедливою вартістю з визнанням переоцінки через прибутки /збитки (FVPL), якщо: 1) фінансовий актив утримується для отримання максимальних грошових потоків від продажу; 2) договір за фінансовим активом не відповідає критерію отримання виплат виключно платежів основної суми та процентів на непогашену частину основної суми.

Класифікація та подальша оцінка боргових фінансових активів залежить від (i) бізнес-моделі Товариства для управління відповідним портфелем активів та (ii) характеристик грошових потоків за активом.

Фінансові активи – класифікація і подальша оцінка – бізнес-модель. Бізнес-модель відображає спосіб, у який Товариство управляє активами з метою отримання грошових потоків: чи є метою Товариства (i) виключно отримання передбачених договором грошових потоків від активів («утримання активів для отримання передбачених договором грошових потоків»), або (ii) отримання передбачених договором грошових потоків і грошових потоків, які виникають у результаті продажу активів («утримання активів для отримання передбачених договором грошових потоків і продажу»), або якщо не застосовується ні пункт (i), ні пункт (ii), фінансові активи відносяться у категорію «інших» бізнес-моделей та оцінюються за справедливою вартістю через прибуток чи збиток.

Бізнес-модель визначається для групи активів (на рівні портфеля) на основі всіх відповідних доказів діяльності, яку Товариство має намір здійснити для досягнення цілі, встановленої для портфеля, наявного на дату оцінки. При цьому Товариством враховується така інформація:

- політики і цілі, встановлені для управління портфелем, а також реалізація зазначених політик на практиці. Зокрема, чи орієнтована стратегія управлінського персоналу на отримання процентного доходу, передбаченого договором, підтримку певної структури ставок відсотка, забезпечення відповідності строків погашення фінансових активів строкам погашення фінансових зобов'язань, що використовуються для фінансування цих активів, або реалізацію грошових потоків шляхом продажу активів;

3 Основні принципи облікової політики (продовження)

- яким чином оцінюється результативність портфеля і яким чином ця інформація повідомляється управлінському персоналу Товариства;
- ризики, які впливають на результативність бізнес-моделі (і фінансових активів, утримуваних в рамках цієї бізнес-моделі), і яким чином здійснюється управління цими ризиками; яким чином винагороджується менеджери, що здійснюють керівництво бізнесом – наприклад, чи залежить ця винагорода від справедливої вартості активів, якими вони управляють, або від отриманих ними від активів грошових потоків, передбачених договором; та
- чистота, обсяг і терміни продажів в минулих періодах, причини таких продажів, а також очікування щодо майбутнього рівня продажів. Однак інформація про рівні продажів розглядається не ізольовано, а в рамках єдиного цілісного аналізу того, яким чином досягається заявлена Товариством мета управління фінансовими активами і як реалізуються грошові потоки

Фінансові активи – класифікація і подальша оцінка – характеристики грошових потоків. Якщо бізнес-модель передбачає утримання активів для отримання передбачених договором грошових потоків або для отримання передбачених договором грошових потоків і продажу, Товариство оцінює, чи являють собою грошові потоки виключно виплати основної суми боргу та процентів («тест на виплати основної суми боргу та процентів» або «SPPI-тест»). Фінансові активи із вбудованими похідними інструментами розглядаються у сукупності, щоб визначити, чи є грошові потоки по них виплатами виключно основної суми боргу та процентів. У ході такої оцінки Товариство аналізує, чи відповідають передбачені договором грошові потоки умовам базового кредитного договору, тобто проценти включають тільки відшкодування щодо кредитного ризику, вартості грошей у часі, інших ризиків базового кредитного договору та маржу прибутку.

Якщо умови договору передбачають схильність до ризику чи волатильності, які не відповідають умовам базового кредитного договору, відповідний фінансовий актив класифікується та оцінюється за справедливою вартістю через прибуток чи збиток. SPPI-тест виконується при первісному визнанні активу, а подальша переоцінка не проводиться.

Фінансові активи – рекласифікація. Фінансові інструменти рекласифікуються тільки у випадку, якщо змінюється бізнес-модель для управління цим портфелем у цілому. Рекласифікація проводиться перспективно з початку першого звітного періоду після зміни бізнес-моделі. Протягом поточного та порівняльного періодів Товариство не змінювало бізнес-модель управління фінансовими активами і не здійснювало рекласифікації.

Знецінення фінансових активів – оціночний резерв під очікувані кредитні збитки. На основі прогнозів Товариство оцінює очікувані кредитні збитки, пов'язані з борговими інструментами, які оцінюються за амортизованою вартістю та за справедливою вартістю через інший сукупний дохід. Товариство оцінює кредитні збитки і визнає чисті збитки від знецінення фінансових активів на кожну звітну дату. Оцінка очікуваних кредитних збитків відображає: (i) об'єктивну і зважену з урахуванням імовірності суму, визначену шляхом оцінки діапазону можливих результатів, (ii) вартість грошей у часі та (iii) всю обґрунтовану і підтверджувану інформацію про минулі події, поточні умови та прогнозовані майбутні економічні умови, доступну на звітну дату без надмірних витрат і зусиль.

Боргові інструменти, які оцінюються за амортизованою вартістю, дебіторська заборгованість за основною діяльністю та інша дебіторська заборгованість, відображаються у звіті про фінансовий стан за вирахуванням оціночного резерву під кредитні збитки. Зміни в амортизованій вартості боргових інструментів, які оцінюються за справедливою вартістю через інший сукупний дохід, за вирахуванням оціночного резерву під очікувані кредитні збитки, відображаються у складі прибутку чи збитку. Інші зміни у балансовій вартості відображаються у складі іншого сукупного доходу в статті «Інший сукупний дохід».

3 Основні принципи облікової політики (продовження)

Товариство застосовує триетапну модель обліку знецінення на основі змін кредитної якості з моменту первісного визнання. Фінансовий інструмент, який не є знеціненим при первісному визнанні, класифікується як такий, що відноситься до Етапу 1. Для фінансових активів Етапу 1 очікувані кредитні збитки оцінюються за сумою, яка дорівнює частині очікуваних кредитних збитків за весь строк, що виникають внаслідок дефолтів, які можуть відбутися протягом наступних 12 місяців чи до дати погашення відповідно до договору, якщо вона настає до закінчення 12 місяців («12-місячні очікувані кредитні збитки»). Якщо Товариство ідентифікує значне підвищення кредитного ризику з моменту первісного визнання, актив переводиться в Етап 2, а очікувані кредитні збитки за цим активом оцінюються на основі очікуваних кредитних збитків за весь строк, тобто до дати погашення відповідно до договору, але з урахуванням очікуваної передоплати, якщо вона передбачена («очікувані кредитні збитки за весь строк»).

Опис порядку визначення Товариством значного підвищення кредитного ризику наведений у Примітці 24. Якщо Товариство визначає, що фінансовий актив є знеціненим, актив переводиться в Етап 3, і очікувані по ньому кредитні збитки оцінюються як очікувані кредитні збитки за весь строк. Визначення Товариством кредитно-знецінених активів та визначення дефолту описані у Примітці 24. Для придбаних чи створених кредитно-знецінених фінансових активів очікувані кредитні збитки завжди оцінюються як очікувані кредитні збитки за весь строк. У Примітці 24 наведено інформацію про вхідні дані, припущення і методи розрахунку, використані для оцінки очікуваних кредитних збитків, включаючи пояснення способу включення Товариством прогнозної інформації у моделі очікуваних кредитних збитків.

Фінансові активи – списання. Фінансові активи списуються повністю або частково, коли Товариство вичерпало всі практичні можливості щодо їх стягнення і дійшло висновку про необґрунтованість очікувань відносно відшкодування таких активів. Списання – це подія припинення визнання. Товариство може списати фінансові активи, щодо яких ще вживаються заходи з примусового стягнення, коли Товариство намагається стягнути суми заборгованості за договором, хоча у нього немає обґрунтованих очікувань щодо їх стягнення.

Припинення визнання фінансових активів. Товариство припиняє визнання фінансових активів, коли (а) активи погашені або права на грошові потоки від них іншим чином закінчилися або (б) Товариство передало права на грошові потоки від фінансових активів або уклало угоду щодо передачі, і при цьому (i) також передало, в основному, всі ризики та вигоди володіння цими активами або (ii) не передавало й не зберігало, в основному, всі ризики та вигоди володіння цими активами, але припинило здійснювати контроль.

Контроль зберігається, коли контрагент не має практичної можливості повністю продати актив незв'язаній стороні, не накладаючи при цьому обмежень на продаж.

Фінансові зобов'язання – категорії оцінки. Фінансові зобов'язання класифікуються як у подальшому оцінювані за амортизованою вартістю, крім: (i) фінансових зобов'язань, які оцінюються за справедливою вартістю через прибуток чи збиток: ця класифікація застосовується до похідних фінансових інструментів, фінансових зобов'язань, утримуваних для торгівлі (наприклад, короткі позиції по цінних паперах), умовної винагороди, визнаної покупцем при об'єднанні бізнесу, та інших фінансових зобов'язань, визначених як такі при первісному визнанні; та (ii) договорів фінансової гарантії та зобов'язань із надання кредитів.

Припинення визнання фінансових зобов'язань. Визнання фінансового зобов'язання припиняється, якщо зобов'язання погашене, анульоване або строк його дії минув.

Обмін борговими інструментами з істотно відмінними умовами між Товариством та його первісними кредиторами, а також суттєві модифікації умов існуючих фінансових зобов'язань обліковуються як погашення первісного фінансового зобов'язання та визнання нового фінансового зобов'язання. Умови вважаються суттєво відмінними, якщо дисконтована приведена вартість грошових потоків відповідно до нових умов, включаючи всі сплачені винагороди за вирахуванням отриманих винагород, дисконтованих із використанням первісної ефективної процентної ставки, як мінімум, на 10% відрізняється від дисконтованої приведеної вартості решти грошових потоків від первісного фінансового зобов'язання. Крім того, враховуються інші якісні фактори, такі як валюта, в якій деномінований інструмент, зміна виду процентної ставки. Якщо обмін борговими інструментами чи модифікація умов обліковується як погашення, всі витрати або сплачені винагороди визнаються у складі прибутку чи збитку від погашення. Якщо обмін або модифікація не обліковується як погашення, всі витрати чи сплачені винагороди відображаються як коригування балансової вартості зобов'язання і амортизуються протягом строку дії модифікованого зобов'язання, що залишився.

3 Основні принципи облікової політики (продовження)

Модифікації зобов'язань, які не призводять до їх погашення, обліковуються як зміна оціночного значення за методом нарахування кумулятивної амортизації, при цьому прибуток або збиток відображається у складі прибутку чи збитку, якщо економічна суть різниці у балансовій вартості не відноситься до операції з капіталом із власниками.

Взаємозалік фінансових інструментів. Взаємозалік фінансових активів та зобов'язань, з подальшим включенням до звіту про фінансовий стан лише їхньої чистої суми, може здійснюватися лише у випадку існування юридично визначеного права взаємозаліку визнаних сум, коли є намір провести розрахунок на основі чистої суми або одночасно реалізувати актив та розрахуватися за зобов'язаннями. При цьому право на взаємозалік (а) не повинне залежати від майбутніх подій та (б) повинне мати юридичну силу в усіх наступних обставинах: (i) у ході звичайного ведення бізнесу, (ii) у випадку дефолту та (iii) у випадку неплатоспроможності або банкрутства.

Грошові кошти та їх еквіваленти. Грошові кошти та їх еквіваленти складаються з готівки в касі, депозитів до запитання в банках та інших короткострокових високоліквідних інвестицій з первісним строком не більше трьох місяців. Грошові кошти та їх еквіваленти відображаються за амортизованою вартістю, оскільки (i) вони утримуються для отримання передбачених договором грошових потоків і ці грошові потоки являють собою виключно виплати основної суми боргу та процентів та (ii) вони не віднесені у категорію оцінки за справедливою вартістю через прибуток чи збиток.

Депозити в банках. Депозити в банках – це розміщення коштів у банках з первісним строком розміщення більше трьох місяців. Депозити в банках обліковуються за амортизованою вартістю за вирахуванням резерву під очікувані кредитні збитки.

Дебіторська заборгованість за основною (страховою) діяльністю. Дебіторська заборгованість, що виникла в результаті безпосередньої реалізації страхових полісів Товариством своїм клієнтам, вважається дебіторською заборгованістю, що не призначена для перепродажу, та визнається за амортизованою вартістю за вирахуванням резерву під кредитні збитки. Сума резерву під кредитні збитки визначається керівництвом Товариства, виходячи з оцінки ймовірності відшкодування повернення заборгованості після проведення аналізу строків виникнення дебіторської заборгованості, а також інших факторів, які впливають на залишки заборгованості.

Передоплати. Передоплати обліковуються за первісною вартістю мінус резерв на знецінення. Сума передоплати за придбання активу включається в його балансову вартість при отриманні Товариством контролю над цим активом і наявності ймовірності того, що пов'язані з ним майбутні економічні вигоди будуть отримані Товариством. Інші передоплати списуються на прибуток чи збиток після отримання товарів або послуг, за які вони були здійснені. Якщо є ознака того, що активи, товари або послуги, що відносяться до передоплати, не будуть отримані, балансова вартість передоплати підлягає списанню, і відповідний збиток від знецінення відображається в прибутку чи збитку за період.

Обладнання та інші основні засоби. Обладнання та інші основні засоби обліковуються за первісною вартістю за вирахуванням накопиченої амортизації та резерву на знецінення, якщо необхідно. Первісна вартість об'єкта основних засобів складається з сум, що сплачують постачальникам активів та підрядникам за виконання будівельно-монтажних робіт (без непрямих податків), реєстраційних зборів, державного мита та аналогічних платежів, що здійснюються у зв'язку з придбанням (отриманням) прав на об'єкт основних засобів, сум ввізного мита, непрямих податків у зв'язку з придбанням (створенням) основних засобів (якщо вони не відшкодовуються підприємству), витрат зі страхування ризиків доставки основних засобів, витрат на транспортування, установку, монтаж, налагодження основних засобів та інших витрат, безпосередньо пов'язаних із доведенням основних засобів до стану, в якому вони придатні для використання із запланованою метою.

Товариство використовує прямолінійний метод амортизації із використанням таких строків експлуатації:

Групи основних засобів	Роки
Комп'ютери та пов'язані з ними пристрої, телефони	5
Інструменти, прилади, інвентар та меблі	4
Транспортні засоби	5
Інші основні засоби	12

3 Основні принципи облікової політики (продовження)

Прибутки або збитки від реалізації основних засобів визначаються виходячи з їхньої балансової вартості та беруться до уваги при визначенні операційного прибутку.

Активи у формі права користування. Товариство орендує одне офісне приміщення. Товариство розподіляє винагороду за договором між компонентами оренди та компонентами, які не є орендою (комунальні платежі), на основі їх відносної ціни відокремленої угоди.

Активи, що виникають за договорами оренди, спочатку оцінюються за приведеною вартістю.

Активи у формі права користування оцінюються за первісною вартістю, яка включає:

- суму первісної оцінки зобов'язання з оренди;
- орендні платежі на дату початку оренди чи до неї, за вирахуванням отриманих стимулуючих платежів за орендою;
- будь-які первісні прямі витрати; та
- витрати на відновлення активу до стану, який вимагається умовами договорів оренди.

Активи у формі права користування, як правило, амортизуються прямолінійним методом протягом строку корисного використання активу або строку оренди, залежно від того, який з них закінчиться раніше. Якщо Товариство достатньою мірою упевнене у виконанні опціону на придбання, Товариство амортизує актив у формі права користування протягом строку корисного використання базового активу.

Зобов'язання з оренди. Зобов'язання, що виникають за договорами оренди, спочатку оцінюються за приведеною вартістю. Орендні зобов'язання включають чисту приведену вартість наступних орендних платежів:

- фіксованих платежів (у тому числі, по суті, фіксованих платежів) за вирахуванням будь-яких стимулуючих платежів за орендою до отримання,
- змінного орендного платежу, який залежить від індексу чи ставки, що спочатку оцінюється з використанням індексу або ставки на дату початку оренди,
- сум, очікуваних до сплати Товариством за гарантіями ліквідаційної вартості,
- ціни виконання опціону на придбання, за умови, що Товариство достатньою мірою упевнене у виконанні цього опціону, та
- сплату штрафів за припинення оренди, якщо строк оренди відображає виконання Товариством опціону на припинення оренди.

Опціони на подовження та припинення оренди не передбачені у договорі оренди приміщення Товариства.

Орендні платежі дисконтується з використанням процентної ставки, закладеної у договір оренди. Якщо цю ставку легко визначити неможливо, що, як правило, має місце у випадку наявного у Товариства договору оренди, Товариство використовує ставку залучення додаткових позикових коштів – це ставка, за якою Товариство могло б залучити на аналогічний строк та за аналогічного забезпечення позикові кошти, необхідні для отримання активу вартістю, аналогічною вартості активу у формі права користування в аналогічних економічних умовах.

Орендні платежі розподіляються між основною сумою зобов'язань та фінансовими витратами. Фінансові витрати відображаються у складі прибутку чи збитку протягом усього періоду оренди для того, щоб забезпечити постійну періодичну процентну ставку за непогашеним залишком зобов'язання за кожний період.

3 Основні принципи облікової політики (продовження)

Нематеріальні активи. Нематеріальні активи Товариства включають насамперед капіталізоване комп'ютерне програмне забезпечення. Нематеріальні активи обліковуються за їхньою вартістю придбання. Витрати на придбання нематеріальних активів капіталізуються та амортизуються за прямолінійним методом протягом розрахункового строку служби активів. Розрахунковий строк служби програмного забезпечення визначається для кожного конкретного виду активу на основі строків використання аналогічних нематеріальних активів, очікуваного морального застаріння, юридичних та інших подібних обмежень щодо строку використання та інших факторів і становить 3-10 років.

Податок на прибуток та податок на дохід за договорами страхування. Податок на прибуток відображається у фінансовій звітності відповідно до вимог законодавства із використанням податкових ставок та законодавчих норм, які діяли або фактично були введені в дію станом на кінець звітного періоду. Витрати з податку на прибуток та податку на дохід за договорами страхування включають поточний податок, відстрочений податок та податок на страхову премію і відображаються у складі прибутку чи збитку за рік, якщо тільки вони не мають бути відображені в іншому сукупному доході або безпосередньо у складі капіталу у зв'язку з тим, що вони стосуються операцій, які також відображені у цьому самому або іншому звітному періоді в іншому сукупному доході або безпосередньо у складі капіталу.

Поточний податок – це сума, що, як очікується, має бути сплачена податковим органам або ними відшкодована стосовно оподатковуваних прибутків чи збитків за поточний та попередні періоди. Якщо фінансова звітність затверджується до подання відповідних податкових декларацій, оподатковуваний прибуток або податковий збиток визначаються розрахунковим шляхом. Інші податки, крім податку на прибуток, відображені у складі адміністративних та інших операційних витрат.

Відстрочений податок на прибуток розраховується за методом балансових зобов'язань відносно податкових збитків та тимчасових різниць, що виникають між податковою базою активів та зобов'язань та їхньою балансовою вартістю для цілей фінансової звітності. Відповідно до виключення при початковому визнанні, відстрочений податок не визнається для тимчасових різниць, що виникають при початковому визнанні активу або зобов'язання у результаті операції, яка не є об'єднанням компаній і яка при початковому визнанні не впливає на бухгалтерський або оподатковуваний прибуток. Суми відстрочених податків визначаються із використанням ставок оподаткування, які були введені в дію або практично були введені в дію станом на кінець звітного періоду і які, як очікується, застосовуватимуться у періоді, коли будуть сторновані тимчасові різниці або зараховані перенесені податкові збитки. Відстрочені податкові активи по тимчасових різницях, що зменшують оподатковувану базу, та перенесені на майбутні періоди податкові збитки визнаються лише в тій мірі, в якій існує імовірність отримання достатнього оподатковованого прибутку, відносно якого можна буде реалізувати тимчасові різниці.

Взаємозалік відстрочених податкових активів і зобов'язань можливий тоді, коли законодавством передбачене право взаємозаліку поточних податкових активів та поточних податкових зобов'язань і коли відстрочені податкові активи та зобов'язання відносяться до податку на прибуток, що сплачується одному й тому ж податковому органу або одною й тою ж оподатковуваною особою, або різними оподатковуваними особами, при цьому існує намір здійснити розрахунки шляхом взаємозаліку.

Невизначені податкові позиції. Керівництво оцінює невизначені податкові позиції Товариства на кінець кожного звітного періоду. Зобов'язання, що відображаються щодо податку на прибуток, визначаються керівництвом як позиції із невисокою імовірністю того, що їх вдасться відстояти у випадку виникнення претензій з боку податкових органів. Така оцінка виконується виходячи з тлумачення Товариством податкового законодавства, яке є чинним або фактично набуло чинності на кінець звітного періоду, та будь-якого відомого рішення судових або інших органів з подібних питань. Зобов'язання зі штрафів, процентів та податків, крім тих, що пов'язані з оподаткуванням прибутку, визнаються на підставі розрахованих керівництвом витрат, необхідних для врегулювання зобов'язань станом на кінець звітного періоду.

3 Основні принципи облікової політики (продовження)

Нарахування, резерви зобов'язань та відрахувань. Резерви зобов'язань та відрахувань – це зобов'язання нефінансового характеру із невизначенним строком або сумою. Резерви відображаються у фінансовій звітності, коли Товариство має теперішнє юридичне або конструктивне зобов'язання у результаті минулих подій і коли існує імовірність того, що погашення такого зобов'язання потребуватиме відтоку ресурсів, які передбачають економічні вигоди, а суму цього зобов'язання можна розрахувати з достатнім рівнем точності.

Кредиторська заборгованість. Кредиторська заборгованість за основною діяльністю нараховується, коли контрагент виконав свої зобов'язання за договором, і обліковується за амортизованою вартістю.

Капітал. Товариство було створене у формі товариства з обмеженою відповідальністю і не має випущених акцій. Відповідно до чинного законодавства України та Статуту Товариства, учасники Товариства мають безумовне право відшкодувати свою частку в його капіталі в будь-який час готовкою у розмірі пропорційної частки у справедливій вартості активів Товариства. Сума відшкодування є змінною сумою і залежить від справедливоті вартості чистих активів Товариства, визначених відповідно до МСФЗ. Зобов'язання Товариства забезпечити відшкодування часток учасників у своєму капіталі призводить до фінансового зобов'язання, розмір якого дорівнює теперішній вартості відшкодування, навіть якщо відповідне зобов'язання залежить від наміру учасників здійснювати своє право. В якості винятку з визначення фінансового зобов'язання інструмент, який включає таке зобов'язання, класифікується як інструмент власного капіталу, якщо він має всі наведені далі ознаки, визначені в п. 16А та 16В МСБО 32:

а) він надає утримувачу право на отримання пропорційної частки чистих активів суб'єкта господарювання в разі ліквідації останнього. Чистими активами суб'єкта господарювання є ті активи, які залишаються після вирахування всіх інших вимог на його активи. Пропорційна частка визначається шляхом:

1) ділення чистих активів суб'єкта господарювання, що залишаються при ліквідації, на кількість одиниць рівної суми;

2) множення цієї суми на кількість одиниць, якими володіють утримувачі даного фінансового інструменту.

(б) інструмент належить до класу інструментів, які субординовані по відношенню до всіх інших класів інструментів. Щоби належати до цього класу інструмент повинен мати такі ознаки:

1) відсутність пріоритетної черговості відносно інших вимог на активи суб'єкта господарювання при його ліквідації;

2) відсутність необхідності у конвертації в інший інструмент щоби увійти до класу інструментів, які субординовані по відношенню до всіх інших класів інструментів.

(в) Всі фінансові інструменти, що належать до класу інструментів, які субординовані по відношенню до всіх інших класів інструментів, мають однакові ознаки. Наприклад, вони всі повинні бути інструментами з правом дострокового погашення, а формула чи інший метод, який застосовується для обчислення ціни зворотного придбання або погашення, є однаковим для всіх інструментів в цьому класі.

(г) окрім контрактного зобов'язання емітента здійснити зворотне придбання або погашення цього інструменту за грошові кошти або в обмін на інший фінансовий актив, даний інструмент не містить жодних інших контрактних зобов'язань із надання грошових коштів або інших фінансових активів іншому суб'єкту господарювання або зобов'язань обмінятися фінансовими активами чи фінансовими зобов'язаннями з іншим суб'єктом господарювання на умовах, які є потенційно несприятливими для даного суб'єкта господарювання, і не контрактом, розрахунки за яким здійснюються або можуть здійснюватися власними інструментами капіталу суб'єкта господарювання, як це визначено в підпункті б) визначення фінансового зобов'язання.

г') Загальний обсяг грошових потоків, який можна віднести до цього інструменту протягом строку його чинності, переважно базується на прибутках або збитках, зміні у визнаних чистих активах або на зміні справедливої вартості визнаних і невизнаних чистих активів суб'єкта господарювання протягом строку чинності інструменту (без врахування будь-яких впливів цього інструменту).

Керівництво вважає, що кожен із зазначених вище критеріїв виконується, тому чисті активи Товариства класифікуються як власний капітал.

3 Основні принципи облікової політики (продовження)

Визнання доходів і витрат. Дохід визнається, коли виникає зростання майбутніх економічних вигід, які можливо достовірно оцінити. Дохід пов'язаний із збільшенням активу або зменшенням зобов'язання, що зумовлює зростання власного капіталу (за винятком зростання капіталу за рахунок внесків учасників підприємства), за умови, що оцінка доходу може бути достовірно визначена. Облік та визнання доходу ведеться дотримуючись принципів нарахування та відповідності доходів та витрат.

Витратами звітного періоду визнаються або зменшення активів, або збільшення зобов'язань, що призводить до зменшення власного капіталу Товариства (за винятком зменшення капіталу внаслідок його вилучення або розподілу власниками), за умови, що ці витрати можуть бути достовірно оцінені.. Витрати, які неможливо пряму пов'язати з доходом певного періоду, відображаються у складі витрат того звітного періоду, в якому вони були здійснені. Якщо актив забезпечує одержання економічних вигід протягом кількох звітних періодів, то витрати визнаються шляхом систематичного розподілу його вартості (наприклад, у вигляді амортизації) між відповідними звітними періодами.

Процентні доходи та витрати за всіма борговими інструментами обліковуються відповідно до методу нарахування із використанням методу ефективної процентної ставки. Цей метод включає до складу процентних доходів та витрат і розподіляє протягом всього періоду дії усіх комісій, які виплачують або отримують сторони договору і які є невід'ємною частиною ефективної процентної ставки, витрати за угодою, а також усі інші премії та дисконти.

Комісійні, які є невід'ємною частиною ефективної процентної ставки, включають комісійні, отримані або сплачені у зв'язку із створенням або придбанням фінансового активу чи випуском фінансового зобов'язання, наприклад, комісійні за оцінку кредитоспроможності, врегулювання умов надання інструменту та обробку документів за угодою.

Процентний дохід розраховується із застосуванням ефективної процентної ставки до валової балансової вартості фінансових активів, крім: (i) фінансових активів, які стали кредитно-знеціненими (Етап 3) і для яких процентний дохід розраховується із застосуванням ефективної процентної ставки до їх амортизованої вартості (за вирахуванням резерву під очікувані кредитні збитки); і (ii) створених або придбаних кредитно-знецінених фінансових активів, для яких первісна ефективна процентна ставка, скоригована на кредитний ризик, застосовується до амортизованої вартості.

Операції страхування. Страховий контракт (договір) – це контракт, згідно з яким одна сторона (страховик) приймає значний страховий ризик іншої сторони (власника страхового поліса – надалі страхувальник), погодившись надати компенсацію власникові страхового поліса, якщо визначена непевна майбутня подія (страховий випадок) негативно вплине на страхувальника. Визнання страхового контракту (договору) посилається на страховий ризик, що визначається МСФЗ 4 як ризик інший, ніж фінансовий ризик, переданий страхувальником емітентові. Контракт, який наражає емітента на фінансовий ризик без значного страхового ризику, не є страховим контрактом.

Страховий ризик – це ризик, який страховик приймає від страхувальника або це ризик, який існує від початку та передається від страхувальника страховикові.

Страховий ризик існує, коли на момент підписання договору Товариство не впевнене в таких аспектах: настання страхової події, дата настання страхової події та сума відшкодування за страховою подією.

Після віднесення будь-якого договору до категорії страхових договорів він залишається страховим договором до строку завершення його дії, навіть якщо протягом періоду відбувається суттєве зменшення рівня страхового ризику, крім випадків, коли всі права та зобов'язання анулюються або завершується термін їх дії.

Для цілей цієї фінансової звітності, страхові договори включають продукти страхування життя при кредитуванні та інші страхові договори без накопичувального елементу.

Страхові премії. Премії за договорами страхування життя визнаються як доходи у тому періоді, в якому вони підлягають сплаті відповідно до договору. Валова сума страхових премій за укладеними договорами страхування життя являє собою премії за договорами, укладеними протягом року, незалежно від їх повного чи часткового відношення до будь-якого наступного облікового періоду, та визнається в повному обсязі незалежно від сплати чергових платежів.

3 Основні принципи облікової політики (продовження)

Зобов'язання з майбутніх виплат за договорами страхування життя, розраховуються із використанням методу нетто-премій (приведена вартість майбутніх чистих грошових потоків) на основі актуарних припущенень, сформованих на основі історичного досвіду та стандартів, які застосовуються у страховій діяльності.

Резерв нетто-премій включає частку валової суми премій за договорами страхування життя, що, як очікується, буде зароблена у наступному фінансовому році чи у подальших роках, з урахуванням розподілу ризиків протягом дії страхового договору.

Резерв нетто-премій розраховується для кожного окремого договору пропорційно строку до кінця дії договору, розрахованому по днях, і коригується, у разі необхідності, з метою відображення змін розподілу ризиків протягом періоду дії такого договору.

Премії подаються у звітності з урахуванням комісій, належних до сплати посередникам. Дія страхових договорів може бути достроково припинена, якщо існують об'єктивні ознаки того, що страховальник не бажає або не може продовжувати сплачувати страхові премії. Таким чином, дострокове припинення дії страхових договорів стосується переважно тих договорів, умовами яких передбачена сплата страхових премій на основі графіку платежів.

Виплачені страхові відшкодування. Виплачені страхові відшкодування у звіті про прибуток чи збиток та інший сукупний дохід включають суми відшкодувань і відповідні витрати на врегулювання, кошти щодо яких були перераховані пред'явникам вимог або постачальникам послуг.

Математичні резерви. Товариство створює математичні резерви за договорами страхування відповідно до затверджені методики Державної комісії з регулювання ринків фінансових послуг щодо формування резервів зі страхування життя. Більш детальну інформацію щодо складу математичних резервів наведено у Примітці 4.

Резерви на покриття збитків. Резерви на покриття збитків являють собою сукупні розрахунки остаточних збитків і включають резерв заявлених, але не виплачених збитків (резерв на покриття збитків) і резерв бонусів.

Резерв заявлених, але не виплачених збитків – це оцінка обсягу зобов'язань для здійснення виплат страхових сум (страхового відшкодування) за відомими вимогами страховальників, включаючи витрати на врегулювання збитків (експертні, консультаційні та інші витрати, пов'язані з оцінкою розміру збитку), які не оплачені або оплачені не в повному обсязі на звітну дату та які виникли в зв'язку зі страховими подіями, що мали місце в звітному або попередніх періодах, та про факт настання яких Товариство повідомлено відповідно до вимог законодавства України та/або умов договору.

Величина резерву заявлених, але не виплачених збитків визначається за кожною неврегульованою претензією. Якщо про страховий випадок заявлено, але розмір збитку не визначений, для розрахунку цього резерву використовується оціночна середня величина збитку, що відноситься до відповідного виду страхування, яка не перевищує страхову суму за договором страхування.

З урахуванням фактів та обставин, відомих на дату оцінки резерву, suma резерву по всіх збитках, що були понесені, але не виплачені на звітну дату, є оціночною індивідуальною основою для додаткових ризиків. Оцінки відображають обґрунтовані судження управлінського персоналу щодо збитків, сформовані на основі загальної практики створення страхових резервів та знання характеру та сум окремих типів збитків. Суми резервів регулярно переглядаються в процесі врегулювання та коригуються по мірі отримання нової інформації. Товариство припиняє визнання зобов'язань, коли зазначені у договорі зобов'язання були виконані або строк їх дії закінчився

При розрахунку резервів на покриття збитків дисконтування не проводиться, оскільки вимоги про виплату відшкодування і самі виплати надходять і розглядаються досить швидко.

Тест адекватності зобов'язань. Станом на кінець кожного звітного періоду Товариство проводить перевірку адекватності страхових зобов'язань (тест адекватності зобов'язань) з метою підтвердження достатності страхових зобов'язань. Така перевірка здійснюється з використанням поточних оцінок майбутніх грошових потоків за страховими договорами. Тест адекватності зобов'язань проводиться на рівні груп однорідних продуктів. У ході цього тестування Товариство використовує найкращі поточні оцінки майбутніх грошових потоків за страховими договорами, витрат на врегулювання та адміністративних витрат, а також інвестиційного доходу від активів, що забезпечують такі зобов'язання. Якщо результати тесту свідчать про недостатність зобов'язань, будь-яка недостатня suma негайно відноситься на прибуток або збиток.

**ТДВ «СК «АРКС ЛАЙФ»
Примітки до фінансової звітності – 31 грудня 2019**

3 Основні принципи облікової політики (продовження)

Перестрахування. У ході нормальної діяльності Товариство передає ризики в перестрахування. Політика Товариства передбачає перестрахування всіх значних ризиків. Сума ліміту залежить від виду страхового продукту.

Договори страхування, передані в перестрахування, не звільняють Товариство від його зобов'язань перед власниками страхових договорів. Активи перестрахування включають суми до отримання від перестрахувальних компаній за виплаченими відшкодуваннями, включаючи відповідні витрати на врегулювання. Кредиторська заборгованість за перестрахуванням являє собою зобов'язання Товариства передати перестраховикам премії з перестрахування.

Товариство регулярно оцінює свої активи перестрахування на предмет знецінення. Якщо існує об'єктивне свідчення того, що актив перестрахування знецінено, Товариство зменшує балансову вартість цього активу до його вартості відшкодування та визнає відповідний збиток від знецінення. Товариство збирає об'єктивні свідчення знецінення активу перестрахування з використанням тих же методів, які воно застосовує до фінансових активів, що обліковуються за амортизованою вартістю.

Аквізиційні витрати. Аквізиційні витрати, які включають витрати на виплату комісійних страховим агентам, брокерам та деякі інші витрати на здійснення страхової діяльності, які є змінними та виникають у зв'язку з придбанням або продовженням страхових договорів, відносяться до складу витрат того періоду, у якому вони були понесені.

Опис страхових продуктів. Діяльність Товариства представлена наступними основними видами страхових продуктів:

- банкострахування
- корпоративне (групове) страхування

На даний час страхові програми як групового так і банківського страхування побудовані на основі затвердженої Правилами страхування Програми «Страхування життя на строк» (згідно додатку 2 до Правил страхування). Основним страховим ризиком зазвичай є ризик смерті застрахованої особи. Програми страхування в переважній більшості випадків містять в собі крім основного ризику «Смерть», додаткові ризики – ризик інвалідності 1, 2, 3 групи (в результаті нещасного випадку та з інших причин), травматичних ушкоджень, критичних захворювань; рідше - ризики тимчасової непрацездатності, госпіталізації (в результаті нещасного випадку та з інших причин).

Переоцінка іноземної валюти. Функціональною валютою Товариства є національна валюта України – гривня.

Монетарні активи та зобов'язання в іноземній валуті перераховуються у функціональну валюту за офіційним обмінним курсом Національного банку України (НБУ) станом на кінець відповідного звітного періоду. Прибуток чи збитки, що виникають у результаті розрахунків за операціями в іноземній валуті та від перерахунку монетарних активів і зобов'язань у функціональну валюту за офіційним обмінним курсом НБУ на кінець року, включаються до звіту про прибуток чи збиток та інший сукупний дохід (як прибутки чи збитки від курсових різниць). Перерахунок за обмінними курсами на кінець року не застосовується до немонетарних статей.

Основні обмінні курси, що використовувались для перерахунку сум у іноземній валюті, були такими:

	31 грудня 2019 р., гривень	31 грудня 2018 р., гривень
1 долар США	23,686	27,688
1 євро	26,422	31,714

Витрати на персонал та відповідні відрахування. Зарплата, внески на загальнообов'язкове державне соціальне страхування, оплачувані щорічні відпустки та лікарняні, премії, а також негрошові винагороди нараховуються у тому році, в якому відповідні послуги надаються працівниками Товариства. Товариство не має жодних правових чи таких, що випливають зі сформованої ділової практики, зобов'язань з виплати пенсій або аналогічних виплат, крім платежів згідно з державним планом із встановленими внесками відповідно до законодавства.

**ТДВ «СК «АРКС ЛАЙФ»
Примітки до фінансової звітності – 31 грудня 2019**

3 Основні принципи облікової політики (продовження)

Зміни у форматі представлення та виправлення презентації звітності. Протягом 2019 року Товариство змінило формат представлення та виправило презентацію звіту про фінансовий стан, звіту про прибуток чи збиток та інший сукупний дохід та звіту про рух грошових коштів для забезпечення більш коректного представлення результату від страхової діяльності. Керівництво Товариства вважає, що ця зміна забезпечує надійну та більш доречну інформацію. Відповідно до вимог МСБО 1 зміни у форматі представлення були здійснені ретроспективно, а порівняльні дані за 2018 фінансовий рік були представлені належним чином для відповідності формату представлення сум поточного року.

Нижче показаний вплив рекласифікацій та виправлення презентації для цілей представлення звіту про фінансовий стан станом на 31 грудня 2018 року:

Звіт про фінансовий стан	31 грудня 2018 р.		
	За попередньою звітністю	Вплив змін у форматі представлення	Після змін у форматі представлення
У тисячах гривень			
АКТИВИ			
Грошові кошти та їх еквіваленти	41 071	(27 917)	13 154
Депозити в банках	-	28 210	28 210
Інвестиції у боргові цінні папери	33 631	-	33 631
Дебіторська заборгованість, у тому числі дебіторська заборгованість за страховую діяльністю	-	3 635	3 635
Дебіторська заборгованість за товари, роботи та послуги	3 532	(3 532)	-
Інша поточна дебіторська заборгованість	288	(288)	-
Дебіторська заборгованість за розрахунками з нарахованими доходів	293	(293)	-
Частка перестраховиків у страхових резервах	284	-	284
Обладнання та інші основні засоби	233	-	233
Нематеріальні активи	148	-	148
Передоплати та інші активи	-	227	227
Заласи	38	(38)	-
Дебіторська заборгованість за розрахунками з бюджетом	2	(2)	-
Витрати майбутніх періодів	2	(2)	-
ВСЬОГО АКТИВІВ	79 522	-	79 522
ЗОБОВ'ЯЗАННЯ			
Математичний резерв	24 034	-	24 034
Резерв на покриття збитків, загальна сума	2 467	-	2 467
Зобов'язання за розрахунками з бюджетом	810	-	810
Кредиторська заборгованість перед перестраховиками	-	216	216
Кредиторська заборгованість перед агентами та власниками страхових полісів	-	4 688	4 688
Поточна кредиторська заборгованість за страхову діяльністю	4 904	(4 904)	-
Резерви та інші зобов'язання	-	3 114	3 114
Довгострокові забезпечення	2 949	(2 949)	-
Поточна кредиторська заборгованість за розрахунками з оплати праці	66	(66)	-
Інші поточні зобов'язання	99	(99)	-
ВСЬОГО ЗОБОВ'ЯЗАНЬ	35 329	-	35 329
КАПІТАЛ			
Зареєстрований капітал	29 300	-	29 300
Капітал у дооцінках	(112)	-	(112)
Нерозподілений прибуток	15 005	-	15 005
ВСЬОГО КАПІТАЛУ	44 193	-	44 193
ВСЬОГО ЗОБОВ'ЯЗАНЬ І КАПІТАЛУ	79 522	-	79 522

3 Основні принципи облікової політики (продовження)

Нижче показаний вплив рекласифікації та виправлення презентації для цілей представлення звіту при прибутки і збитки та інший сукупний дохід за 2018 рік:

<i>Звіт про прибуток чи збиток та інший сукупний дохід</i>	<i>За попередньою звітністю</i>	<i>2018 рік</i>	<i>Після зміни в презентації</i>
У тисячах українських гривень			
Премії підписані, загальна сума	93 331	-	93 331
Премії, передані у перестрахування	(1 167)	-	(1 167)
Чисті страхові премії	92 164	-	92 164
Чисті понесені збитки за страховими виплатами	(5 215)	5 215	-
Страхові відшкодування виплачені, загальна сума	-	(5 215)	(5 215)
Зміна страхових резервів, загальна сума	(9 401)	(43)	(9 444)
Зміна частки перестраховиків у страхових резервах	-	43	43
Чиста сума понесених витрат на страхові виплати та відшкодування	(14 616)	-	(14 616)
Аквізиційні витрати	(67 031)	-	(67 031)
Результат від страхової діяльності до вирахування адміністративних та інших операційних витрат на страхову діяльність	10 517	-	10 517
Процентні доходи	-	9 360	9 360
Інші фінансові доходи	9 360	(9 360)	-
Адміністративні та інші операційні витрати	(9 609)	(465)	(10 074)
Інші операційні доходи	1 155	(1 155)	-
Інші доходи	5 727	(5 727)	-
Прибуток за вирахуванням збитку від курсових різниць	-	(59)	(59)
Результат від торгових операцій із борговими цінними паперами	-	(85)	(85)
Інші операційні витрати	(1 821)	1 821	-
Інші витрати	(5 670)	5 670	-
Прибуток до оподаткування	9 659	-	9 659
Витрати з податку на дохід за договорами страхування	-	(2 800)	(2 800)
Витрати з податку на прибуток	(4 099)	2 800	(1 299)
ПРИБУТОК ЗА РІК	5 560	-	5 560
Інший сукупний збиток	(561)	-	(561)
ВСЬОГО СУКУПНИЙ ПРИБУТОК ЗА РІК	4 999	-	4 999

ТДВ «СК «АРКС ЛАЙФ»
Примітки до фінансової звітності – 31 грудня 2019

3 Основні принципи облікової політики (продовження)

Нижче показаний вплив рекласифікації та виправлення презентації для цілей представлення звіту про рух грошових коштів за 2018 рік:

Звіт про рух грошових коштів У тисячах українських гривень	2018 рік		
	За попередньою звітністю	Вплив зміни в презентації	Після зміни в презентації
Грошові потоки від операційної діяльності			
Надходження від:			
Проценти отримані	364	(364)	-
Надходження від страхових премій	90 959	-	90 959
Витрачання на:			
Оплату товарів, робіт, послуг	(3 155)	-	(3 155)
Оплата праці	(4 053)	-	(4 053)
Відрахування на соціальні заходи	(893)	-	(893)
Чисте збільшення сум, що підлягають сплаті перестраховикам	-	(1 086)	(1 086)
Чисте збільшення сум, що підлягають сплаті страховим агентам та власникам страхових полісів	(74 289)	1 086	(73 203)
Оплата зобов'язань з податку на прибуток	(4 105)	4 105	-
Витрати з податку на дохід за договорами страхування	-	(2 479)	(2 479)
Витрати з податку на прибуток	-	(1 626)	(1 626)
Витрачання на оплату зобов'язань з податку на додану вартість	(79)	79	-
Витрачання на оплату зобов'язань з інших податків і зборів	(1 317)	(79)	(1 396)
Чисті грошові кошти, отримані від операційної діяльності	3 432	(364)	3 068
Грошові потоки від інвестиційної діяльності			
Придбання інвестиційних цінних паперів	(59 464)	-	(59 464)
Погашення інвестиційних цінних паперів	55 200	-	55 200
Надходження від отриманих відсотків	7 799	364	8 163
Повернення депозитів	-	21 830	21 830
Розміщення депозитів	-	(28 210)	(28 210)
Чисті грошові кошти, використані в інвестиційній діяльності	3 535	(6 016)	(2 481)
Чисте (зменшення) / збільшення грошових коштів та їх еквівалентів	6 967	(6 380)	587
Вплив зміни курсів обміну на грошові кошти та їх еквіваленти	251	(63)	188
Грошові кошти та їх еквіваленти на початок року	33 853	(21 474)	12 379
Грошові кошти та їх еквіваленти на кінець року	41 071	(27 917)	13 154

**ТДВ «СК «АРКС ЛАЙФ»
Примітки до фінансової звітності – 31 грудня 2019**

3 Основні принципи облікової політики (продовження)

Нижче показаний вплив рекласифікацій та виправлення презентації для цілей представлення звіту про фінансовий стан станом на 01 січня 2018 року:

<i>Звіт про фінансовий стан</i>	01 січня 2018 р.		
	За попередньою звітністю	Вплив змін у форматі представ- лення	Після змін у форматі представ- лення
У тисячах гривень			
АКТИВИ			
Грошові кошти та іх еквіваленти	33 853	(21 474)	12 378
Депозити в банках	-	21 830	21 830
Інвестиції у боргові цінні папери	29 098	-	29 098
Дебіторська заборгованість, у тому числі дебіторська заборгованість за страховим діяльністю	-	1 384	1 384
Дебіторська заборгованість за товари, роботи та послуги	1 350	(1 350)	-
Інша поточна дебіторська заборгованість	124	(124)	-
Дебіторська заборгованість за розрахунками з нарахованих доходів	355	(355)	-
Частка перестраховиків у страхових резервах	241	-	241
Обладнання та інші основні засоби	290	-	290
Нематеріальні активи	172	-	172
Передоплати та інші активи	-	136	136
Запаси	20	(20)	-
Дебіторська заборгованість за розрахунками з бюджетом	1	(1)	-
Витрати майбутніх періодів	25	(25)	-
ВСЬОГО АКТИВІВ	65 529	-	65 529
ЗОБОВ'ЯЗАННЯ			
Математичний резерв	16 051	-	16 051
Резерв на покриття збитків, загальна сума	1 006	-	1 006
Зобов'язання за розрахунками з бюджетом	807	-	807
Кредиторська заборгованість перед перестраховиками	-	150	150
Кредиторська заборгованість перед агентами та власниками страхових полісів	-	6 299	6 299
Поточна кредиторська заборгованість за страховим діяльністю	6 446	(6 446)	-
Резерви та інші зобов'язання	-	2 022	2 022
Довгострокові забезпечення	1 959	(1 959)	-
Кредиторська заборгованість за товари, роботи, послуги	2	(2)	-
Інші поточні зобов'язання	64	(64)	-
ВСЬОГО ЗОБОВ'ЯЗАНЬ	26 335	-	26 335
КАПІТАЛ			
Зареєстрований капітал	29 300	-	29 300
Капітал у дооцінках	449	-	449
Нерозподілений прибуток	9 445	-	9 445
ВСЬОГО КАПІТАЛУ	39 194	-	39 194
ВСЬОГО ЗОБОВ'ЯЗАНЬ І КАПІТАЛУ	65 529	-	65 529

4. Основні облікові оцінки та судження, що використовувались при застосуванні облікової політики

Товариство використовує оцінки та припущення, які впливають на суми, що визнаються у фінансовій звітності, та на балансову вартість активів і зобов'язань протягом наступного фінансового року. Розрахунки та судження постійно оцінюються та базуються на попередньому досвіді Керівництва та інших факторах, у тому числі на очікуваннях щодо майбутніх подій, які вважаються обґрунтованими за існуючих обставин. Крім суджень, які передбачають облікові оцінки, керівництво Товариства також використовує професійні судження при застосуванні облікової політики. Професійні судження, які чинять найбільш суттєвий вплив на суми, що відображаються у фінансовій звітності, та оцінки, результатом яких можуть бути значні коригування балансової вартості активів та зобов'язань протягом наступного фінансового року, включають:

Математичний резерв та резерв на покриття збитків. У відповідності з діючими законодавчими та нормативними актами, які регулюють страхову діяльність, а також у відповідності до вимог МСФЗ, Товариство формує математичні резерви, що складаються з:

- резервів нетто-премій
- резервів витрат на ведення справи
- резерву бонусів

та резерви належних виплат страхових сум, що складаються з:

- резерву заявлених, але не виплачених збитків;
- резерву збитків, що виникли, але не заявлені.

Розрахунок резерву нетто-премій здійснюється проспективно — як актуарна вартість потоку майбутніх страхових виплат (без урахування бонусів).

Резерв витрат на ведення справи формується у розмірі 5% від страхової премії у момент її нарахування та зменшується лінійно протягом періоду, за який ця премія була сплачена, таким чином, що у момент закінчення цього періоду розмір резерву витрат на ведення справи дорівнює нулю.

Резерв бонусів є оцінкою актуарної вартості додаткових зобов'язань страховика, що виникають при збільшенні розмірів страхових сум та (або) страхових виплат за результатами отриманого інвестиційного доходу. Товариство створює резерв бонусів відповідно до вимог чинного законодавства щодо додаткового інвестиційного доходу від активів, які забезпечують договори страхування життя та реалізовані до кінця року.

Резерв заявлених, але не виплачених збитків є оцінкою грошових зобов'язань Товариства щодо страхових випадків, що мали місце у звітному або звітних періодах, що передують йому, але не були виконані або виконані неповністю на звітну дату. Розрахунок резерву заявлених, але не виплачених збитків здійснюється за кожним чинним на звітну дату договором окремо.

Станом на кожну звітну дату Товариство оцінює необхідність у формуванні резерву збитків, що виникли, але не заявлені.

При визначенні суми резервів та проведенні тесту адекватності зобов'язань Товариство використовує методичний підхід відносно тестування адекватності математичних резервів, що створюються Товариством по договорах страхування життя. Підхід полягає в оцінюванні справедливої вартості зобов'язань Товариства по цих договорах страхування і порівнянні отримуваної оцінки з величиною сформованих на звітну дату математичних резервів після зменшення їх на суму відкладених аквізиційних витрат за вирахуванням витрат, що були враховані при модифікації резерву нетто-премії. Резерв заявлених та неврегульованих збитків зазвичай не підлягає переоцінці, оскільки суми зарезервовані до виплати являються остаточними, та очікується погашення усіх вимог протягом року.

Оцінювання справедливої вартості зобов'язань Товариства за договорами страхування полягає в розрахунку дисконтуваної вартості всіх потоків майбутніх грошових потоків за страховими контрактами на основі реалістичних актуарних припущень. Ця оцінка включає як найкращі поточні оцінки всіх майбутніх контрактних грошових потоків та пов'язаних з ними таких грошових потоків, як витрати на врегулювання збитків, адміністративні витрати за страховими полісами, а також грошових потоків, що походять від вбудованих опціонів та гарантій, якщо вони передбачені договором страхування.

4 Основні облікові оцінки та судження, що використовувались при застосуванні облікової політики (продовження)

Якщо така оцінка показує, що балансова вартість страхових зобов'язань є недостатньою, тобто меншою за чисту поточну вартість розрахункових майбутніх грошових потоків, нестачу (дефіцит) слід визнавати у складі витрат.

5. Запровадження нових або переглянутих стандартів та тлумачень

МСФЗ 16 "Оренда" (опублікований 13 січня 2016 року і вступив в силу для річних періодів, які починаються з 1 січня 2019 року або після цієї дати). Товариство вирішило застосувати стандарт з дати його обов'язкового застосування 1 січня 2019 року, використовуючи модифікований ретроспективний метод без трансформації порівняльних показників та із застосуванням певних спрощень, дозволених стандартом. Актив у формі права користування був оцінений за сумою зобов'язання з оренди на дату застосування стандарту (з коригуванням на суму всіх авансів або нарахованих витрат).

При першому застосуванні МСФЗ 16 Товариство використало наступні спрощення практичного характеру, дозволені стандартом:

- використання попереднього аналізу обтяжливого характеру договору оренди в якості альтернативи проведенню перевірки на предмет знецінення – станом на 1 січня 2019 року обтяжливих договорів не було;
- облік операційної оренди зі строком оренди, що залишився, менше 12 місяців на 1 січня 2019 року як короткострокової оренди;
- виключення первісних прямих витрат для цілей оцінки активу у формі права користування на дату першого застосування; та
- використання усієї наявної інформації при визначенні строку оренди, якщо договір містить опціони на подовження чи припинення оренди.

Крім того, Товариство вирішило не аналізувати повторно договір з точки зору того, чи є договір у цілому або його окремі компоненти договором оренди на дату першого застосування стандарту. Натомість щодо договорів, укладених до дати першого застосування стандарту, Товариство вирішило використати оцінку, проведену із застосуванням МСБО 17 «Оренда» та КІМФЗ 4 «Визначення наявності в угоді ознак оренди».

Середньозважена ставка заалучення додаткових позикових коштів, застосована Товариством до зобов'язань з оренди на 1 січня 2019 року, становила 9,6% річних.

Нижче подано звірку договірних зобов'язань за операційною орендою, розкритих у Примітці 26, із визнаним зобов'язанням за договором оренди:

У тисячах гривень	31 грудня 2018 р. / 1 січня 2019 р.
- Всього майбутніх мінімальних орендних платежів за договорами нескасованої операційної оренди на 31 грудня 2018 р. (Примітка 26)	1 388
- Ефект дисконтування приведеної вартості	(171)
Всього визнаних зобов'язань з оренди на 1 січня 2019 р.	1 217
З яких:	
- Короткострокові зобов'язання з оренди	516
- Довгострокові зобов'язання з оренди	701

5 Запровадження нових або переглянутих стандартів та інтерпретацій (продовження)

Наступні змінені стандарти набули чинності з 1 січня 2019 року, але не мали суттєвого впливу на Товариство:

- КІМФЗ 23 "Невизначеність при обліку податку на прибуток" (опублікована 7 червня 2017 року) і вступила в силу для річних періодів, які починаються з 1 січня 2019 року або після цієї дати).
- Характеристики передоплати з від'ємною компенсацією - зміни МСФЗ 9 (опубліковані 12 жовтня 2017 року) і вступили у силу для річних періодів, які починаються з 1 січня 2019 року або після цієї дати).
- Зміни МСБО 28 «Довгострокові частки участі в асоційованих компаніях та спільних підприємствах» (опубліковані 12 жовтня 2017 року) і вступили у силу для річних періодів, які починаються з 1 січня 2019 року або після цієї дати).
- Щорічні удосконалення МСФЗ 2019-2017 років - зміни МСФЗ 3, МСФЗ 11, МСБО 12 та МСБО 23 (опубліковані 12 грудня 2017 року) і вступили у силу для річних періодів, які починаються з 1 січня 2019 року або після цієї дати).
- Зміни МСБО 19 «Зміна, скорочення та врегулювання пенсійного плану» (опубліковані 7 лютого 2018 року) і вступили у силу для річних періодів, які починаються з 1 січня 2019 року або після цієї дати).

6. Нові положення бухгалтерського обліку

Були опубліковані окремі нові стандарти та інтерпретації, що є обов'язковими для застосування Товариством в облікових періодах, починаючи з 1 січня 2020 року або після цієї дати. Товариство не застосовувало ці стандарти та інтерпретації до початку їх обов'язкового застосування.

Продаж чи внесок активів в асоційовану компанію або спільне підприємство інвестором – зміни МСФЗ 10 та МСБО 28 (опубліковані 11 вересня 2018 року) і вступають у силу для річних періодів, які починаються з дати, яка буде встановлена РМСБО, або після цієї дати). Ці зміни усувають невідповідність між вимогами МСФЗ 10 і МСБО 28, що стосуються продажу чи внеску активів в асоційовану компанію або спільне підприємство інвестором. Основний наслідок застосування змін полягає у тому, що прибуток чи збиток визнається у повному обсязі у тому випадку, якщо угода стосується бізнесу. Якщо активи не являють собою бізнес, навіть якщо цими активами володіє дочірнє підприємство, визнається лише частина прибутку чи збитку.

МСФЗ 17 "Договори страхування" (опублікований 18 травня 2017 року) і вступає в силу для річних періодів, які починаються з 1 січня 2021 року або після цієї дати). МСФЗ 17 замінює МСФЗ 4, який дозволяв Товариством застосовувати існуючу практику обліку договорів страхування. Отже, інвесторам було складно порівнювати і зіставляти фінансові результати в інших відносинах аналогічних страхових компаній. МСФЗ 17 є єдиним, основаним на принципах стандартом обліку всіх видів договорів страхування, включаючи договори перестрахування, наявні у страховика. Відповідно до цього стандарту, визнання і оцінка груп договорів страхування повинні виконуватися за: (i) приведеною вартістю майбутніх грошових потоків (грошові потоки після виконання договорів), скоригованою з урахуванням ризику, в якій врахована вся наявна інформація про грошові потоки після виконання договорів, яка відповідає спостережуваній ринковій інформації, плюс (якщо вартість є зобов'язанням) чи мінус (якщо вартість є активом) (ii) сумою, яка являє собою незароблений прибуток по групі договорів (сервісна маржа за договорами). Страховики відображатимуть прибуток від групи договорів страхування за період, протягом якого вони надають страхове покриття, і в міру того, як вони звільняються від ризику. Якщо група договорів є чи стає збитковою, організація негайно відображатиме збиток. Наразі Товариство оцінює вплив від застосування МСФЗ 17 "Договори страхування".

Зміни Концептуальної основи фінансової звітності (опубліковані 29 березня 2018 року) і вступають у силу для річних періодів, які починаються з 1 січня 2020 року або після цієї дати). Концептуальна основа фінансової звітності у новій редакції містить новий розділ про оцінку, рекомендації щодо відображення у звітності фінансових результатів, удосконалені визначення та

6. Нові положення бухгалтерського обліку (продовження)

рекомендації (зокрема, визначення зобов'язання) і роз'яснення таких важливих питань, як функції управління, обачливість та невизначеність оцінки у ході підготовки фінансової звітності.

Визначення бізнесу – зміни МСФЗ 3 (опубліковані 22 жовтня 2018 року і вступають у силу для угод придбання з початку річного звітного періоду, який починається з 1 січня 2020 року або після цієї дати). Ці зміни запроваджують переглянуте визначення бізнесу. Бізнес складається із внесків і суттєвих процесів, які у сукупності формують здатність створювати віддачу. Нове керівництво визначає систему, яка дозволяє визначити наявність внеску і суттєвого процесу, у тому числі для компаній, які знаходяться на ранніх етапах розвитку і ще не отримали віддачу. У разі відсутності віддачі, для того щоб підприємство вважалося бізнесом, має бути наявним організований трудовий колектив. Визначення терміну «віддача» звужується, щоб зосередити увагу на товарах і послугах, які надаються клієнтам, на формуванні інвестиційного доходу та інших доходів, при цьому виключаються результати у формі скорочення витрат та інших економічних вигод. Крім того, наразі більше не потрібно оцінювати спроможність учасників ринку замінювати відсутні елементи чи інтегрувати придбану діяльність і активи. Організація може застосувати «тест на концентрацію». Придбані активи не вважатимуться бізнесом, якщо практично вся справедлива вартість придбаних валових активів сконцентрована в одному активі (або групі аналогічних активів). Ці зміни є перспективними, і Товариство застосує їх та оцінить їхній вплив з 1 січня 2020 року.

Визначення суттєвості – зміни МСБО 1 та МСБО 8 (опубліковані 31 жовтня 2018 року і вступають у силу для річних періодів, які починаються з 1 січня 2020 року або після цієї дати). Ці зміни уточнюють визначення суттєвості та застосування цього поняття завдяки включення рекомендацій щодо визначення, які раніше були наведені в інших стандартах МСФЗ. Крім того, були допрацьовані пояснення до цього визначення. Зміни також забезпечують послідовність використання визначення суттєвості в усіх стандартах МСФЗ. Інформація вважається суттєвою, якщо обґрунтовано очікується, що її пропуск, викривлення або складність її розуміння може вплинути на рішення, які приймають основні користувачі фінансової звітності загального призначення на основі такої фінансової звітності, яка відображає фінансову інформацію про конкретну організацію, що звітє. Наразі Товариство оцінює вплив цих змін на свою фінансову звітність.

Реформа базової процентної ставки – зміни МСФЗ 9, МСБО 39 та МСФЗ 7 (опубліковані 26 вересня 2019 року і вступають у силу для річних періодів, які починаються з 1 січня 2020 року або після цієї дати). Ці зміни зумовлені заміною базових процентних ставок, наприклад, ставки LIBOR (ставка пропозиції на Лондонському міжбанківському ринку) та інших міжбанківських ставок пропозиції (ставки IBOR). Зміни передбачають тимчасове звільнення від застосування спеціальних вимог обліку хеджування до відносин хеджування, на які безпосередньо впливає реформа IBOR. Облік хеджування грошових потоків відповідно до МСФЗ 9 та МСБО 39 вимагає, щоб майбутні хеджовані грошові потоки були «високомовірними». Якщо ці грошові потоки залежать від ставок IBOR, звільнення, передбачене цими змінами, вимагає від організації виходити з припущення про те, що базова процентна ставка за хеджованими грошовими потоками не зміниться в результаті реформи. МСБО 39 та МСФЗ 9 вимагає виконання прогнозної оцінки для застосування обліку хеджування. Наразі очікується, що грошові потоки, основані на IBOR та альтернативних IBOR ставках, у цілому, еквівалентні, що мінімізує будь-яку неефективність, однак близьче до дати реформи цей факт уже не відповідатиме дійсності. Відповідно до цих змін, організація може зробити припущення, що базова процентна ставка, на якій основані об'єкт хеджування, інструмент хеджування або хеджований ризик, не зміниться в результаті реформи IBOR. Крім того, реформа IBOR може привести до того, що ефективність операцій хеджування вийде за межі діапазону 80–125%, який є вимогою ретроспективного тесту відповідно до МСБО 39. Отже, МСБО 39 був змінений для застосування винятку з ретроспективного тесту ефективності для того, щоб операція хеджування не припинялася протягом періоду пов'язаної з IBOR невизначеності виключно тому, що ретроспективна ефективність виходить за межі цього діапазону. Однак інших вимог обліку хеджування, включаючи прогнозну оцінку, слід дотримуватись, як і раніше. В деяких операціях хеджування об'єкт хеджування або хеджований ризик - це не встановлений договором компонент ризику, пов'язаного з IBOR. З метою застосування обліку хеджування МСФЗ 9 та МСБО 39 вимагають окремої ідентифікації та достовірної оцінки визначеного компонента ризику. Відповідно до цих змін компонент ризику необхідно ідентифікувати окремо тільки при початковій категоризації операції

**ТДВ «СК «АРКС ЛАЙФ»
Примітки до фінансової звітності – 31 грудня 2019**

6. Нові положення бухгалтерського обліку (продовження)

хеджування, а не на постійній основі. У контексті макрохеджування, якщо організація часто перевстановлює відносини хеджування, звільнення застосовується з моменту, з якого об'єкт хеджування був первісно визначений у таких відносинах хеджування. Відповідно до МСБО 39 та МСФЗ 9 неефективність операції хеджування продовжує обліковуватися у складі прибутку чи збитку. Зміни встановлюють фактори завершення дії звільнення, які включають припинення невизначеності, пов'язаної з реформою базової процентної ставки. Зміни вимагають від організації надання додаткової інформації інвесторам про їхні відносини хеджування, на які безпосередньо впливають ці фактори невизначеності, включаючи номінальну суму інструментів хеджування, до яких застосовується це звільнення, суттєві припущення або судження, сформовані у ході застосування цього звільнення, та розкриття якісної інформації про те, яким чином реформа IBOR впливає на організацію та як організація управляє перехідним процесом. Наразі Товариство оцінює вплив цих змін на свою фінансову звітність.

Якщо інше не зазначено вище, не очікується суттєвого впливу цих нових стандартів та інтерпретації на фінансову звітність Товариства.

7. Грошові кошти та їх еквіваленти

<i>У тисячах гривень</i>	<i>2019 рік</i>	<i>2018 рік</i>
Кошти на поточних банківських рахунках	6 988	472
Строкові депозити з початковим строком розміщення до трьох місяців	5 006	12 682
Всього грошових коштів та їх еквівалентів на 31 грудня	11 994	13 154

Нижче у таблиці подано інформацію щодо грошових коштів та їх еквівалентів за кредитною якістю на основі рівнів кредитного ризику станом на 31 грудня 2019 року. Опис системи класифікації кредитного ризику Товариства наведено у Примітці 24.

<i>У тисячах гривень</i>	<i>Кошти на банківських рахунках до запитання</i>	<i>Строкові депозити</i>	<i>Всього</i>
- uaAAA-uaA	6 988	5 006	11 994
Всього грошових коштів та їх еквівалентів, крім грошових коштів у касі	6 988	5 006	11 994

Нижче у таблиці подано інформацію щодо грошових коштів та їх еквівалентів за кредитною якістю на основі рівнів кредитного ризику станом на 31 грудня 2018 року. Опис системи класифікації кредитного ризику Товариства наведено у Примітці 24.

<i>У тисячах гривень</i>	<i>Кошти на банківських рахунках до запитання</i>	<i>Строкові депозити</i>	<i>Всього</i>
- uaAAA-uaA	472	12 682	13 154
Всього грошових коштів та їх еквівалентів, крім грошових коштів у касі	472	12 682	13 154

Депозити, включені до грошових коштів та їхніх еквівалентів, представляють собою вклади з первинним терміном погашення до 90 днів.

**ТДВ «СК «АРКС ЛАЙФ»
Примітки до фінансової звітності – 31 грудня 2019**

8. Депозити в банках

Нижче у таблиці подано інформацію щодо депозитів в банках за кредитною якістю на основі рівнів кредитного ризику станом на 31 грудня 2019 року та 31 грудня 2018 року. Опис системи класифікації кредитного ризику Товариства наведено Примітці 24.

У тисячах гривень	2019 рік	2018 рік
- uaAAA-uaA	24 275	28 210
Всього депозитів в банках	24 275	28 210

Станом на 31 грудня 2019 року процентна ставка за депозитами у гривні встановлена у діапазоні 9% - 17% річних (на 31 грудня 2018 року: 10% - 21% річних) залежно від дати розміщення та погашення.

Аналіз депозитів у банках за валютами представлений у Примітці 24.

Депозити не прострочені. Резерв за депозитами в банках станом на 31 грудня 2019 року та 31 грудня 2018 року не формувався.

9. Інвестиції у боргові цінні папери

У тисячах гривень	31 грудня 2019 р.	31 грудня 2018 р.
Державні облігації України	66 101	33 631
Всього інвестицій у боргові цінні папери	66 101	33 631

Боргові цінні папери, класифіковані як такі, що обліковуються за справедливою вартістю через інший сукупний дохід, є незабезпеченими.

Державні облігації України котируються на ПФТС (Позабіржовій фондовій торгівельній системі України), Українській біржі та фондовій біржі «Перспектива».

Станом на 31 грудня 2019 року строк погашення облігацій, номінованих у гривні, знаходиться у діапазоні 2020-2023рр., доходність до погашення - 11.67%-18.01% (станом на 31 грудня 2018 року строк погашення облігацій, номінованих у гривні, знаходився у діапазоні 2019-2021рр., доходність до погашення - 9.50%-20.01%).

Станом на 31 грудня 2019 року строк погашення облігацій, номінованих у доларах США, знаходиться у діапазоні – 2020-2021рр., доходність до погашення – 4.02%-5.62% (станом на 31 грудня 2018 року строк погашення облігацій, номінованих у доларах США, знаходився у діапазоні – 2019-2020рр., доходність до погашення – 5.40%-5.62%).

Інвестиції у боргові цінні папери не прострочені. Резерв за інвестиціями у боргові цінні папери станом на 31 грудня 2019 року та 31 грудня 2018 року не формувався.

10. Дебіторська заборгованість у тому числі дебіторська заборгованість за страховою діяльністю

У тисячах гривень	31 грудня 2019 р.	31 грудня 2018 р.
Дебіторська заборгованість за договорами страхування життя	4 731	3 532
Довгострокова дебіторська заборгованість	222	-
Інша дебіторська заборгованість	89	101
Дебіторська заборгованість за розрахунками з бюджетом	5	2
Всього дебіторської заборгованості, у тому числі дебіторської заборгованості за страхову діяльністю	5 047	3 635

Станом на 31 грудня 2019 року та 31 грудня 2018 року дебіторська заборгованість Товариства є непросточеною.

Станом на 31 грудня 2019 року та 31 грудня 2018 року резерв під кредитні збитки за дебіторською заборгованістю Товариства не формувався. Дебіторська заборгованість Товариства є незабезпеченю.

11. Основні засоби

У балансовій вартості основних засобів відбулися такі зміни:

У тисячах гривень	Актив у формі права користування	Виробниче та інше обладнання	Інші	Всього
Первісна вартість на 1 січня 2018 р.	-	436	9	445
Накопичений знос	-	(146)	(9)	(155)
Балансова вартість на 1 січня 2018 р.	-	290	-	290
Надходження	-	32	22	54
Амортизаційні відрахування	-	(89)	(22)	(111)
Балансова вартість на 31 грудня 2018 р.	-	233	-	233
Первісна вартість на 31 грудня 2018 р.	468	30	498	
Накопичений знос	(235)	(30)	(265)	
Ефект від застосування МСФЗ 16	1 258	-	-	1 258
Надходження	-	75	12	87
Амортизаційні відрахування	(458)	(98)	(12)	(568)
Балансова вартість на 31 грудня 2019 р.	800	210	-	1 010
Первісна вартість на 31 грудня 2018 р.	1 258	543	42	1 843
Накопичений знос	(458)	(333)	(42)	(833)

**ТДВ «СК «АРКС ЛАЙФ»
Примітки до фінансової звітності – 31 грудня 2019**

11. Основні засоби (продовження)

Товариство орендує одне офісне приміщення. До 31 грудня 2018 року договір оренди основних засобів класифікувався як операційна оренда. З 1 січня 2019 року оренда визнається як актив у формі права користування з відображенням відповідного зобов'язання, починаючи з дати, на яку орендований актив доступний для використання Товариством.

12. Передоплати та інші активи

<i>У тисячах гривень</i>	31 грудня 2019 р.	31 грудня 2018 р.
Передоплати постачальникам	532	189
Інші активи	41	38
Всього передоплат та інших активів	573	227

Станом на 31 грудня 2019 року та 31 грудня 2018 року всі передоплати та інші активи були включені до складу оборотних активів.

13. Зобов'язання з нарахованих податків

Станом на 31 грудня 2019 року Товариство має зобов'язання зі сплати податку на прибуток та податку на дохід за договорами страхування життя, нарахованого за результатами діяльності у 2019 фінансовому році, у розмірі 972 тисячі гривень та 1 522 тисяч гривень відповідно (на 31 грудня 2018 року – 27 тисяч гривень та 774 тисячі гривень відповідно).

Поточне зобов'язання з податку на прибуток та податку на дохід за договорами страхування життя включене до поточних зобов'язань станом на 31 грудня 2019 року та 31 грудня 2018 року.

14. Суми, що підлягають сплаті перестраховикам

Товариство здійснює перестрахові операції виключно з перестраховиками-нерезидентами.

Нижче поданий аналіз сум, що підлягають сплаті перестраховикам за строками погашення:

<i>У тисячах гривень</i>	31 грудня 2019 р.	31 грудня 2019 р.
до 1 року	569	216
Всього сум, що підлягають сплаті перестраховикам	569	216

**ТДВ «СК «АРКС ЛАЙФ»
Примітки до фінансової звітності – 31 грудня 2019**

15. Суми, що підлягають сплаті страховим агентам та власникам страхових полісів

У тисячах гривень	31 грудня 2019 р.	31 грудня 2018 р.
Фінансова кредиторська заборгованість за страхову діяльністю:		
Комісії до сплати страховим агентам	7 846	4 434
Всього фінансової кредиторської заборгованості за страхову діяльністю		
	7 846	4 434
Нефінансова кредиторська заборгованість за страхову діяльністю:		
Аванси, отримані від страхувальників	405	208
Страхове відшкодування та викупна сума до виплати	103	46
Всього нефінансової кредиторської заборгованості за страхову діяльністю		
	508	254
Всього сум, що підлягають сплаті страховим агентам та власникам страхових полісів		
	8 354	4 688

Станом на 31 грудня 2019 року та 2018 року всі суми, що підлягають сплаті страховим агентам та власникам страхових полісів, віднесені до категорії поточних зобов'язань.

16. Нарахування, резерви та інші зобов'язання

Резерви та інші зобов'язання складаються з таких компонентів:

У тисячах гривень	31 грудня 2019 р.	31 грудня 2018 р.
Інші фінансові зобов'язання:		
Інші поточні зобов'язання та резерви під господарські витрати	1 231	1 267
Всього інших фінансових зобов'язань		
	1 231	1 267
Інші нефінансові зобов'язання:		
Забезпечення інших виплат персоналу	1 410	1 588
Зобов'язання за розрахунками з оплати праці	3	66
Забезпечення оплати відпусток	292	193
Всього інших нефінансових зобов'язань		
	1 705	1 847
Всього інших фінансових та нефінансових зобов'язань		
	2 936	3 114

**ТДВ «СК «АРКС ЛАЙФ»
Примітки до фінансової звітності – 31 грудня 2019**

16. Нарахування, резерви та інші зобов'язання (продовження)

У 2018-2019 роках у сумі резервів відбулися наступні зміни:

У тисячах гривень	Резерв під господарські витрати	Забезпечення інших виплат персоналу	Забезпечення оплати відпусток	Всього
Балансова вартість на 1 січня 2018 р.	1 228	619	111	1 958
Відрахування до резерву, віднесені на прибуток або збиток	1 914	2 440	437	4 791
Використання/сторнування резерву	(1 974)	(1 471)	(355)	(3 800)
Балансова вартість на 31 грудня 2018 р.	1 168	1 588	193	2 949
Віdraхування до резерву, віднесені на прибуток або збиток	1 115	2 479	626	4 220
Використання/сторнування резерву	(1 159)	(2 657)	(527)	(4 343)
Балансова вартість на 31 грудня 2019 р.	1 124	1 410	292	2 826

Керівництво очікує, що сума забезпечення інших виплат працівникам станом на 31 грудня 2019 року буде використана до кінця 1 кварталу 2020 року.

Керівництво очікує, що сума забезпечення оплати відпусток станом на 31 грудня 2019 року буде використана до кінця 2020 року.

Станом на 31 грудня 2019 року судові позови у Товариства відсутні.

**ТДВ «СК «АРКС ЛАЙФ»
Примітки до фінансової звітності – 31 грудня 2019**

17. Зобов'язання з оренди

Станом на 31 грудня 2019 року Товариство визнало наступне зобов'язання з оренди:

У тисячах гривень	31 грудня 2019 р.
Короткострокові зобов'язання з оренди	387
Довгострокові зобов'язання з оренди	314
Всього зобов'язань з оренди	701

Процентні витрати за зобов'язаннями з оренди, включені до фінансових витрат, у 2019 році склали 93 тисячі гривень. Витрати, які стосуються короткострокової оренди та оренди активів з низькою вартістю, у Товариства відсутні.

Загальна сума грошових платежів за орендою у 2019 році склала 502 тисячі гривень.

Інформацію щодо валютного ризику та ризику ліквідності подано в Примітці 24.

У таблиці нижче представлено аналіз зобов'язань за фінансовою діяльністю.

У тисячах гривень	Зобов'язання з оренди
Зобов'язання за фінансовою діяльністю на 31 грудня 2018 р.	
Запровадження МСФЗ 16	1 258
Зобов'язання за фінансовою діяльністю на 1 січня 2019 р.	1 258
Грошові потоки	(502)
Нараховані проценти	93
Курсові різниці	(148)
Зобов'язання за фінансовою діяльністю на 31 грудня 2019 р.	701

**ТДВ «СК «АРКС ЛАЙФ»
Примітки до фінансової звітності – 31 грудня 2019**

18. Зареєстрований капітал

Номінальна зареєстрована сума статутного капіталу Товариства складає 29 300 тисяч гривень (на 31 грудня 2018 року – 29 300 тисяч гривень).

Учасники Товариства станом на 31 грудня 2019 року:

Учасник	Частка володіння, %	Номінальна вартість
Товариство з обмеженою відповідальністю "ЕФ.-ЕФ.-ЕЙЧ. ЮКРЕЙН ХОЛДІНГЗ"	99,9989%	29 300
Кенеда Інк. [11083961 Canada Inc.]	0,00055%	-
Кенеда Інк. [11083945 Canada Inc.]	0,00055%	-
Всього зареєстрованого капіталу	100.00%	29 300

Учасники Товариства станом на 31 грудня 2018 року:

Учасник	Частка володіння, %	Номінальна вартість
SOCIETE BEAUJON (Франція)	99,98%	29 294
Одіно Партісіпас'онс	0,01%	3
Холдінг Вендум З	0,01%	3
Всього зареєстрованого капіталу	100.00%	29 300

19. Страхові резерви та частка перестраховиків у страхових резервах

	31 грудня 2019 р.	31 грудня 2018 р.
У тисячах гривень		
Загальні суми		
Резерв нетто-премій за договорами страхування життя	24 578	18 245
Резерв витрат на ведення справи за договорами страхування життя	2 605	2 238
Резерв бонусів за договорами страхування життя	4 934	3 551
Резерв на покриття збитків	4 403	2 467
Всього страхових резервів, загальна сума	36 520	26 501
Частка перестраховиків у страхових резервах	(522)	(284)
Всього частка перестраховиків у страхових резервах	(522)	(284)
Чисті суми		
Резерв нетто-премій за договорами страхування життя	24 056	17 961
Резерв витрат на ведення справи за договорами страхування життя	2 605	2 238
Резерв бонусів за договорами страхування життя	4 934	3 551
Резерв на покриття збитків	4 403	2 467
Всього страхових резервів, чиста сума	35 998	26 217

ТДВ «СК «АРКС ЛАЙФ»
Примітки до фінансової звітності – 31 грудня 2019

19 Страхові резерви та частка перестраховика у страхових резервах (продовження)

У сумах зобов'язань за страховими договорами відбулись наступні зміни:

У тисячах гривень	2019 рік			2018 рік		
	Загальна сума	Частка перестраховиків	Чиста сума	Загальна сума	Частка перестраховиків	Чиста сума
Резерв нетто-премій на 1 січня	18 245	(284)	17 961	12 955	(241)	12 714
Збільшення за період, чиста сума	6 333	(238)	6 095	5 290	(43)	5 247
Резерви нетто-премій на 31 грудня	24 578	(522)	24 056	18 245	(284)	17 961
Резерв витрат на ведення справи на 1 січня	2 238	-	2 238	1 831	-	1 831
Збільшення за період, чиста сума	367	-	367	407	-	407
Резерв витрат на ведення справи на 31 грудня	2 605	-	2 605	2 238	-	2 238
Резерв бонусів на 1 січня	3 551	-	3 551	1 265	-	1 265
Збільшення за період, чиста сума	1 383	-	1 383	2 286	-	2 286
Резерв бонусів на 31 грудня	4 934	-	4 934	3 551	-	3 551
Резерв на покриття збитків на 1 січня	2 467	-	2 467	1 006	-	1 006
Понесені збитки на страхові виплати та відшкодування	19 185	-	19 185	6 676	-	6 676
Збитки відшкодовані	(17 249)	-	(17 249)	(5 215)	-	(5 215)
Резерв на покриття збитків на 31 грудня	4 403	-	4 403	2 467	-	2 467
Всього страхових резервів на 1 січня	26 501	(284)	26 217	17 057	(241)	16 816
Збільшення за період, чиста сума	10 019	(238)	9 781	9 444	(43)	9 401
Всього страхових резервів на 31 грудня	36 520	(522)	35 998	26 501	(284)	26 217

Нижче в таблиці показано склад зобов'язань за страховими договорами за типом страхових продуктів:

У тисячах гривень	31 грудня 2019 р.			31 грудня 2018 р.		
	Загальна сума	Частка перестраховиків	Чиста сума	Загальна сума	Частка перестраховиків	Чиста сума
Тип страхових продуктів						
Інші договори накопичувального страхування	4 249	-	4 249	197	-	197
За договорами життя лише на випадок смерті	18 983	(2)	18 981	17 406	-	17 406
Інші договори страхування життя	13 288	(520)	12 768	8 898	(284)	8 614
Всього страхових резервів	36 520	(522)	35 998	26 501	(284)	26 217

До договорів накопичувального страхування відносяться всі договори, які передбачають у тому числі ризик дожиття Застрахованої особи до закінчення строку його дії чи до події, передбаченої договором (насамперед, дожиття до події безробіття).

20. Аналіз страхових премій, виплат та аквізиційних витрат

У наступній таблиці представлено огляд результатів страхової діяльності до вирахування операційних та інших аквізиційних витрат за типом страхових продуктів за 2019 рік:

У тисячах гривень	Інші договори накопичувального страхування	За договорами життя лише на випадок смерті	Інші договори страхування життя	Всього
Премії підписані, загальна сума	32 870	50 027	95 952	178 849
Премії, передані у перестрахування	-	(1 761) (7)	(1 768) (1 761)	(1 768)
Чисті страхові премії	32 870	50 020	94 191	177 081
Страхові відшкодування Викупні суми	(307) (18)	(462)	(16 462)	(17 231) (18)
Чисті страхові виплати та відшкодування	(325)	(462)	(16 462)	(17 249)
Зміна страхових резервів, включаючи зміну частки перестраховиків у страхових резервах	(4 053)	(1 577)	(4 151)	(9 781)
Чиста сума понесених витрат на страхові виплати	(4 378)	(2 039)	(20 613)	(27 030)
Комісії агентам, брокерам та іншим посередникам, понесені впродовж року	(22 750)	(42 406)	(55 009)	(120 165)
Комісії та бонуси агентам, брокерам та іншим посередникам	(22 750)	(42 406)	(55 009)	(120 165)
Результат від страхової діяльності до вирахування операційних та інших аквізиційних витрат	5 742	5 575	18 569	29 886

ТДВ «СК «АРКС ЛАЙФ»
Примітки до фінансової звітності – 31 грудня 2019

20. Аналіз страхових премій, виплат та аквізиційних витрат (продовження)

У наступній таблиці представлено огляд результатів страхової діяльності до вирахування операційних та інших аквізиційних витрат за типом страхових продуктів за 2018 рік:

У тисячах гривень	Інші договори накопичувального страхування	За договорами життя лише на випадок смерті	Інші договори страхування життя	Всього
Премії підписані, загальна сума	3 249	43 913	46 169	93 331
Одноразові підписані страхові премії	3 249	43 913	46 169	93 331
Премії підписані, загальна сума	3 249	43 913	46 169	93 331
Премії, передані у перестрахування	-	(1)	(1 166)	(1 167)
Чисті страхові премії	3 249	43 912	45 003	92 164
Страхові відшкодування	(24)	(990)	(4 201)	(5 215)
Чисті страхові виплати та відшкодування	(24)	(990)	(4 201)	(5 215)
Зміна страхових резервів, включаючи зміну частки перестраховиків у страхових резервах	(197)	(5 817)	(3 387)	(9 401)
Чиста сума понесених витрат на страхові виплати та відшкодування	(221)	(6 807)	(7 588)	14 616
Комісії агентам, брокерам та іншим посередникам, понесені впродовж року	(1 807)	(36 835)	(28 389)	(67 031)
Комісії та бонуси агентам, брокерам та іншим посередникам	(1 807)	(36 835)	(28 389)	(67 031)
Результат від страхової діяльності до вирахування операційних та інших аквізиційних витрат	1 221	270	9 026	10 517

**ТДВ «СК «АРКС ЛАЙФ»
Примітки до фінансової звітності – 31 грудня 2019**

21. Процентні доходи

	2019 рік	2018 рік
Процентні доходи за інвестиціями у боргові цінні папери	7 808	4 482
Процентні доходи за банківськими депозитами і грошовими коштами та їх еквівалентами	5 499	4 878
Всього процентних доходів	13 307	9 360

22. Адміністративні та інші операційні витрати

	2019 рік	2018 рік
Витрати на персонал	(9 505)	(7 043)
Витрати на інформаційно-консультаційні послуги	(4 040)	(385)
Податки	(2 346)	(330)
Плата за професійні послуги	(1 350)	(56)
Плата за банківські послуги та комісія з купівлі валюти	(1 211)	(986)
Витрати на інформаційні технології	(1 160)	(485)
Інші операційні витрати	(668)	(83)
Амортизація і знос	(590)	(134)
Інші адміністративні витрати	(148)	(48)
Утримання приміщень	(132)	(101)
Матеріальні витрати	(61)	(8)
Витрати на зв'язок	(50)	(47)
Членські внески	(46)	(52)
Реклама	(4)	-
Оренда офісних приміщень	-	(316)
Всього адміністративних та інших операційних витрат	(21 311)	(10 074)

До складу витрат на персонал включені єдиний соціальний внесок у сумі 1 433 тисячі гривень (у 2018 році – 941 тисяча гривень). Згідно із законодавством України, єдиний соціальний внесок сплачується підприємствами і у подальшому розподіляється між відповідними державними фондами соціального страхування. .

23. Витрати з податку на прибуток та податку на дохід за договорами страхування

Витрати з податку на прибуток складаються з таких компонентів:

	2019 рік	2018 рік
Податок на дохід за договорами страхування	(5 191)	(2 800)
Податок на прибуток	(2 684)	(1 299)
Всього податку на прибуток та податку на дохід за договорами страхування	(7 875)	(4 099)

1 січня 2015 року вступив у дію Закон України № 71 від 28 грудня 2014 року «Про внесення змін до Податкового кодексу України та деяких законодавчих актів України щодо податкової реформи» (далі – «Закон»). У відповідності з цим Законом об'єктом оподаткування податком на прибуток підприємств є прибуток із джерелом походження з України та за її межами, який визначається шляхом коригування (збільшення або зменшення) фінансового результату до оподаткування (прибутку або збитку), визначеного у фінансовій звітності підприємства відповідно до національних положень (стандартів) бухгалтерського обліку або МСФЗ, на різниці, визначені у Законі.

Таким чином, у 2018-2019 роках Товариство сплачувало податок на прибуток на загальних підставах за ставкою 18% від фінансового результату до оподаткування, визначеного у цій фінансовій звітності та відкоригованого на податкові різниці. Крім того, Товариство сплачувало податок на дохід за ставкою 3% від суми страхових премій, нарахованих за договорами страхування, відповідно до вимог Податкового кодексу України.

23. Витрати з податку на прибуток та податку на доход за договорами страхування (продовження)

Звірка очікуваних та фактичних податкових витрат представлена нижче:

У тисячах гривень	2019 рік	2018 рік
Прибуток до оподаткування	19 761	9 659
Витрати на доход за договорами страхування	(5 191)	(2 800)
Прибуток до оподаткування податком на прибуток	14 570	6 859
Теоретична сума податку на прибуток за встановленою законом ставкою податку 18% (у 2018 році - 18%)	2 622	1 235
Інші тимчасові різниці за звітний рік, за якими не визнавався потенційний відстрочений податковий актив	62	64
Витрати з податку на прибуток за рік	2 684	1 299
Всього витрат з податку на прибуток та податку на доход за договорами страхування	7 875	4 099

Через відмінності між МСФЗ та правилами оподаткування в Україні виникають певні тимчасові різниці між балансовою вартістю деяких активів та зобов'язань для цілей фінансової звітності та їхньою податковою базою. Податковий ефект змін таких тимчасових різниць обліковується за ставкою, яка буде застосовуватись при їх реалізації.

У Товариства відсутні суттєві тимчасові різниці, які виникають через відмінності між МСФЗ та правилами оподаткування в Україні.

24. Управління фінансовими та страховими ризиками

Функція управління ризиками в Товаристві здійснюється стосовно фінансових ризиків, а також операційних, страхових та юридичних ризиків. Фінансові ризики складаються з ринкового ризику (який включає валютний ризик, ризик справедливої вартості процентної ставки та ціновий ризик), кредитного ризику та ризику ліквідності. Управління операційними та юридичними ризиками спрямоване на забезпечення належного функціонування внутрішніх процедур та політики для скорочення цих ризиків до мінімуму.

Кредитний ризик. Товариство нарахується на кредитний ризик, який визначається як ризик повного або часткового невиконання контрагентом зобов'язань за договором, що призводить до фінансових збитків Товариства. Основні статті, у зв'язку з якими у Товариства виникає кредитний ризик, - це грошові кошти та їх еквіваленти, депозити в банках, інвестиції у боргові цінні папери та дебіторська заборгованість, у тому числі дебіторська заборгованість за страховую діяльністю та перестрахуванням.

Управління кредитним ризиком. Кредитний ризик – це суттєвий ризик для бізнесу Товариства, отже, керівництво приділяє особливу увагу управлінню кредитним ризиком.

Система класифікації кредитного ризику. Для оцінки кредитного ризику та класифікації фінансових інструментів за сумою кредитного ризику Товариство використовує підхід, оснований на оцінці категорій ризику локальними рейтинговими агентствами, які мають статус уповноваженого згідно законодавства України. Перелік уповноважених агентств та вся інформація, що є обов'язковою до розкриття публікується на сайті Національної комісії з цінних паперів та фондового ринку.

Кредитні рейтинги порівнюються за єдиною національною рейтинговою шкалою, яка затверджена постановою Кабінету Міністрів України №665 від 26 квітня 2007 року, що зазначена нижче:

**ТДВ «СК «АРКС ЛАЙФ»
Примітки до фінансової звітності – 31 грудня 2019**

24 Управління фінансовими та страховими ризиками (продовження)

Рейтинг позичальника інвестиційного рівня

uaAAA	Позичальник або окремий борговий інструмент з рейтингом uaAAA характеризуються найвищою кредитоспроможністю у порівнянні до інших українських позичальників або боргових інструментів
uaAA	Позичальник або окремий борговий інструмент з рейтингом uaAA характеризуються дуже високою кредитоспроможністю порівняно з іншими українськими позичальниками або борговими інструментами
uaA	Позичальник або окремий борговий інструмент з рейтингом uaA характеризується високою кредитоспроможністю порівняно з іншими українськими позичальниками або борговими інструментами. Рівень кредитоспроможності чутливий до несприятливих комерційних, фінансових та економічних умов
ua BBB	Позичальник або окремий борговий інструмент з рейтингом ua BBB характеризується достатньою кредитоспроможністю порівняно з іншими українськими позичальниками або борговими інструментами. Рівень кредитоспроможності залежить від впливу несприятливих комерційних, фінансових та економічних умов

Рейтинг позичальника спекулятивного рівня

uaBB	Позичальник або окремий борговий інструмент з рейтингом uaBB характеризуються кредитоспроможністю, нижче за достатню порівняно з іншими українськими позичальниками або борговими інструментами. Висока залежність рівня кредитоспроможності від впливу несприятливих комерційних, фінансових та економічних умов
uaB	Позичальник або окремий борговий інструмент з рейтингом uaB характеризуються низькою кредитоспроможністю порівняно з іншими українськими позичальниками або борговими інструментами. Дуже висока залежність рівня кредитоспроможності від впливу несприятливих комерційних, фінансових та економічних умов
uaCCC	Позичальник або окремий борговий інструмент з рейтингом ua CCC характеризується дуже низькою кредитоспроможністю порівняно з іншими українськими позичальниками або борговими інструментами. Потенційна вірогідність дефолту
uaCC	Позичальник або окремий борговий інструмент з рейтингом ua CC характеризується високою вірогідністю дефолту
uaC	Очікується дефолт за борговими зобов'язаннями позичальника
uaD	Дефолт. Виплати відсотків і основної суми за борговими зобов'язаннями позичальника припинені без досягнення згоди кредиторів щодо реструктуризації заборгованості до настання строку платежу

Такі рейтинги застосовуються до таких фінансових інструментів: грошові кошти та їх еквіваленти, депозити в банках та інвестиції у боргові цінні папери.

24 Управління фінансовими та страховими ризиками (продовження)

Максимальний рівень кредитного ризику Товариства, в цілому, відображається у балансовій вартості фінансових і страхових активів у звіті про фінансовий стан.

Державні облігації України прирівнюються до безризикових цінних паперів, кредитний рейтинг яких встановлений на рівні uaAAA.

Товариство для власного аналізу визначає можливий рівень ймовірності настання дефолту для розрахунку величини резерву під очікувані кредитні збитки. На щомісячній основі Товариство проводить тестування портфеля фінансових інвестицій на вірогідність виникнення дефолту. У випадку, коли результат тестування має матеріальний вплив на портфель фінансових інвестицій Товариство визнає резерв під очікувані кредитні збитки, який зменшує балансову величину фінансового активу. У випадку нематеріального впливу такий резерв не формується.

Товариство проводить якісний аналіз контрагента для прийняття рішень стосовно розміщення грошових активів. Товариство в основному інвестує у державні цінні папери (облігації внутрішньої державної позики) та розміщує депозити в банках високого інвестиційного рівня (банки що належать державі або міжнародним банківським групам). Для кожного контрагента Товариство встановлює індивідуальні ліміти на суму розміщення грошових активів. Як наслідок, в результаті якісного аналізу та постійного тестування у поданий звітності Товариство не створювало резерв на покриття збитків від знецінення активів в разі можливого невиконання контрагентом зобов'язань за договором.

Товариство вважає, що у разі наявності у банківської установи кредитного рейтингу не нижче ніж uaAAA, який затверджено рейтинговим агентством, вплив кредитного ризику, який може вплинути на знецінення коштів майже відсутній.

Товариство визначає актив таким, що має ознаки значного збільшення кредитного ризику (SICR), коли погашення за фінансовим інструментом прострочене більше, ніж на 30 днів.

Товариство визначає дефолт як ситуацію, коли виконується один або декілька із зазначених критеріїв:

- Наявна прострочена заборгованість більш ніж на 90 днів;
- Присвоєння рейтингу uaD;
- Переконливі докази погіршення платіжної дисципліни, тобто будь-які фактори, що можуть вплинути на можливість клієнта виконувати зобов'язання перед Товариством згідно з договором.

Станом на 31 грудня 2019 Товариство не має кредитів юридичним особам та облігацій, випущених корпоративними клієнтами. Також Товариство не видає фінансових гарантій та не має зобов'язань з кредитування.

Ринковий ризик. Товариство наражається на ринкові ризики. Ринкові ризики пов'язані з відкритими позиціями за (а) валютами та (б) процентними ставками, які великою мірою залежать від загальних та специфічних ринкових змін. Керівництво встановлює ліміти сум ризику, що може бути прийнятий Товариством, та щоденно контролює їх дотримання. Проте застосування такого підходу не запобігає виникненню збитків за межами цих лімітів у випадку більш суттєвих ринкових змін.

24 Управління фінансовими та страховими ризиками (продовження)

Валютний ризик. Валютний ризик – це ризик того, що вартість фінансових інструментів буде коливатися внаслідок зміни курсів обміну валюти.

У поданій нижче таблиці наведений аналіз валютного ризику Товариства станом на 31 грудня 2019 року:

У тисячах	Гривні	Долари США	Всього
Грошові кошти та їх еквіваленти	8 257	3 737	11 994
Депозити в банках	24 275	-	24 275
Інвестиції у боргові цінні папери	56 809	9 292	66 101
Дебіторська заборгованість, у тому числі дебіторська заборгованість за страховою діяльністю	5 047	-	5 047
Всього монетарних фінансових та страхових активів	94 388	13 029	107 417
Кредиторська заборгованість перед перестраховиками	-	569	569
Комісії до сплати страховим агентам	7 846	-	7 846
Зобов'язання з оренди	-	701	701
Всього монетарних фінансових та страхових зобов'язань	7 846	1 270	9 116
Чиста балансова позиція	86 542	11 759	98 301

У поданій нижче таблиці наведений аналіз валютного ризику Товариства станом на 31 грудня 2018 року:

У тисячах	Гривні	Долари США	Всього
Грошові кошти та їх еквіваленти	13 137	17	13 154
Депозити в банках	28 210	-	28 210
Інвестиції у боргові цінні папери	13 225	20 406	33 631
Дебіторська заборгованість, у тому числі дебіторська заборгованість за страховою діяльністю	3 635	-	3 635
Всього монетарних фінансових та страхових активів	58 207	20 423	78 630
Суми, що підлягають сплаті перестраховикам	-	216	216
Комісії до сплати страховим агентам	4 434	-	4 434
Всього монетарних фінансових та страхових зобов'язань	4 434	216	4 650
Чиста балансова позиція	53 773	20 207	73 980

Нижче в таблиці наведено аналіз чутливості прибутку або збитку та капіталу до обґрунтовано можливих змін курсів обміну на звітну дату при незмінності всіх інших змінних:

У тисячах гривень	31 грудня 2019 р.	31 грудня 2018 р.
	Вплив на прибуток або збиток та капітал	Вплив на прибуток або збиток та капітал
Змінення долара США на 20%	1 928	3 314
Послаблення долара США на 10%	(964)	(1 657)

24 Управління фінансовими та страховими ризиками (продовження)

Ризик процентної ставки. Товариство наражається на ризик у зв'язку з впливом коливань домінуючих рівнів ринкової процентної ставки на його фінансовий стан та грошові потоки. Процентна маржа може збільшуватися в результаті таких змін, але може також зменшуватися або приносити збитки в разі несподіваних змін. Цей ризик є наявним для інвестицій у боргові цінні папери та вкладень в банках. Товариство не має фінансових зобов'язань (боргових інструментів) чутливих до цього ризику. Керівництво Товариства не встановлює ліміти прийнятного рівня невідповідності процентних ставок, але здійснює моніторинг тренду змін рівнів ринкової процентної ставки.

Нижче в таблиці показані процентні ставки на відповідну звітну дату на підставі звітів, які аналізує ключовий управлінський персонал Товариства. Стосовно цінних паперів, процентні ставки являють собою доходність до погашення, основану на ринкових котируваннях на звітну дату.

% річних	2019		2018	
	Гривні	Долари США	Гривні	Долари США
Активи				
Грошові кошти та їх еквіваленти (депозити короткострокові)	10,2	2,5	14,9	1,6
Депозити	11,0	3,9	13,9	5,7
Інвестиції у боргові цінні папери (короткострокові)	11,8	3,45	18,5	7,25
Інвестиції у боргові цінні папери (довгострокові)	11,0	3,95	18,5	6,25

Якби станом на 31 грудня 2019 року процентні ставки були на 100 базисних пунктів нижче (у 2018 році – на 100 базисних пунктів нижче) при незмінності всіх інших змінних, інші компоненти капіталу були б на 608 тисяч гривень (у 2018 році – на 217 тисяч гривень) більше, у зв'язку зі збільшенням справедливої вартості фінансових активів, облікованих за справедливою вартістю через інший сукупний дохід, з фіксованою процентною ставкою.

Якби процентні ставки були на 100 базисних пунктів вище (у 2018 році – на 100 базисних пунктів вище) при незмінності всіх інших змінних, інші компоненти капіталу були б на 593 тисячі гривень (у 2018 році – на 213 тисяч гривень) менше, у зв'язку зі зменшенням справедливої вартості фінансових активів, облікованих за справедливою вартістю через інший сукупний дохід, з фіксованою процентною ставкою.

Інший ціновий ризик. Товариство не наражається на ризик зміни цін на дольові інструменти, бо не має цих інструментів на балансі.

Ризик ліквідності. Ризик ліквідності – це ризик того, що підприємство зіткнеться з труднощами при виконанні зобов'язань, пов'язаних з фінансовими зобов'язаннями. Товариство щодня стикається з вимогами оплати від постачальників товарів і послуг та заявами страхувальників (вигодонабувачів) за договорами страхування про страхові випадки. Товариство має достатньо коштів для виконання більшості передрахованих вимог. Крім того, надходження грошових коштів, пов'язані з доходом від страхових премій, також є джерелом грошових ресурсів для виконання поточних зобов'язань. Станом на 31 грудня 2019 року та 2018 року всі фінансові зобов'язання Товариства погашаються за вимогою або протягом 1 року після закінчення звітного періоду, окрім зобов'язань з оренди. Аналіз зобов'язання з оренди за строками погашення наведено нижче. Недисконтовані грошові потоки за фінансовими зобов'язаннями згідно з договорами, окрім зобов'язань з оренди, приблизно дорівнюють балансовій вартості даних фінансових зобов'язань. Дебіторська заборгованість та депозити в банках Товариства є короткостроковими. Строк погашення інвестицій у боргові цінні папери наведено у Примітці 9.

**ТДВ «СК «АРКС ЛАЙФ»
Примітки до фінансової звітності – 31 грудня 2019**

24 Управління фінансовими та страховими ризиками (продовження)

Далі подано аналіз фінансових та страхових зобов'язань за строками погашення станом на 31 грудня 2019 року:

У тисячах гривень	До запитання та до 1 місяця	Від 1 до 3 місяців	Від 3 до 12 місяців	Від 12 місяців до 5 років	Понад 5 років	Всього
Зобов'язання						
Зобов'язання з оренди (Примітка 17)	37	74	337	314	-	762
Математичний резерв (Примітка 19), включаючи:	2 601	567	8 692	20 241	16	32 117
Резерв нетто-премій за договорами страхування життя	2 343	305	7 339	14 576	15	24 578
Резерв витрат на ведення справи за договорами страхування життя	155	82	825	1 542	1	2 605
Резерв бонусів за договорами страхування життя	103	180	528	4 123	-	4 934
Всього майбутніх платежів, включаючи майбутні виплати основної суми та процентів						
	2 638	641	9 029	20 555	16	32 879

Далі подано аналіз фінансових та страхових зобов'язань за строками погашення станом на 31 грудня 2018 року:

У тисячах гривень	До запитання та до 1 місяця	Від 1 до 3 місяців	Від 3 до 12 місяців	Від 12 місяців до 5 років	Понад 5 років	Всього
Зобов'язання						
Математичний резерв (Примітка 19), включаючи:	1 144	551	8 084	14 252	3	24 034
Резерв нетто-премій за договорами страхування життя	991	281	6 037	10 932	3	18 244
Резерв витрат на ведення справи за договорами страхування життя	71	71	1 365	731	-	2 238
Резерв бонусів за договорами страхування життя	82	199	682	2 589	-	3 552
Всього майбутніх платежів, включаючи майбутні виплати основної суми та процентів						
	1 144	551	8 084	14 252	3	24 034

Страховий ризик

Страховий ризик стосується всіх страхових андерайтингових ризиків у зв'язку зі змінами збитків, що виникають внаслідок невизначеності розмірів та строків цих збитків. Крім того, існує ризик змін основних припущень, включаючи рівень витрат та розірвання договорів, зроблених при оформленні полісу.

Ризик страхування життя включає ризик дожиття, смертності, захворюваності та ризик втрати працевздатності. Ці ризики інколи називають біометричними ризиками. Ризик страхування життя включає також зміни у розірваних договорах та зміни витрат, що може мати значний вплив на остаточну вартість зобов'язань, особливо для портфелів довгострокових продуктів.

Управління страховим ризиком здійснюється завдяки поєднанню андерайтингових політик, принципів ціноутворення, створення резервів та перестрахування. Особлива увага приділяється забезпеченням того, щоб сегмент клієнтів, який купує страховий продукт, відповідав основним припущенням щодо клієнтів, сформованим під час розробки цього продукту та визначення його ціни.

**ТДВ «СК «АРКС ЛАЙФ»
Примітки до фінансової звітності – 31 грудня 2019**

Андерайтингові процедури встановлюються в рамках загального управління страховим ризиком і передбачають виконання контрольних процедур актуаріями, які перевіряють фактичні показники збитковості. Для вдосконалення стандартів андерайтингу використовуються різні показники та інструменти статистичного аналізу з тим, щоб можна було покращити показники збитків та/або забезпечити належне коригування ціноутворення.

24 Управління фінансовими та страховими ризиками (продовження)

Премії встановлюються на рівні, який забезпечуватиме перевищення суми отриманих премій плюс заробленого на них інвестиційного доходу над загальною сумою збитків, витрат на регулювання цих збитків та витрат на управління господарською діяльністю. Обґрунтованість ціноутворення перевіряється із застосуванням різних методів та основних показників діяльності стосовно конкретного портфеля як на апріорній основі (наприклад, тестування прибутку), так і на апостеріорній основі (наприклад, вбудована вартість, комбіновані коефіцієнти).

Фактори, що беруться до уваги при визначенні ціни страхування, залежать від продукту, за яким пропонується відповідне покриття та виплати. Однак, як правило, це такі фактори:

- очікувані страхові випадки власників страхових полісів та пов'язані з ними очікувані виплати та їх строки;
- рівень та характер мінливості, пов'язаної з очікуваними виплатами. Це включає також аналіз статистики страхових платежів;
- зміни у юриспруденції, економічний клімат та демографічні тенденції;
- інші витрати, пов'язані з відповідним продуктом, такі як витрати на реалізацію, маркетинг, ведення договорів та виплати;
- адміністративні витрати;
- фінансові умови, що відображають вартість грошових коштів у часі;
- вимоги щодо платоспроможності;
- цільові рівні рентабельності;
- кон'юнктура ринку страхування, особливо ціни конкурентів на аналогічні продукти.

Якщо це доцільно, Товариство укладає також договори перестрахування з метою зменшення свого андерайтингового ризику. Перестрахування може здійснюватися за окремими полісами (за ризиками) або на портфельній основі (за подіями), тобто, коли існує неприйнятний ризик накопичення збитків.

Компанії з перестрахування обираються, головним чином, враховуючи ризики контрагентів. Управління ризиком контрагента є складовою частиною загального управління кредитним ризиком.

Товариство нараховує зобов'язання щодо майбутніх збитків за полісами та виділяє активи на підтримку цих зобов'язань. Це передбачає формування оцінок та припущення, які можуть впливати на суми активів, зобов'язань, капіталу та прибутку або збитку, що відображаються у звітності, протягом наступного року. Ці оцінки переглядаються на кожну звітну дату із застосуванням статистичного аналізу на основі внутрішніх і зовнішніх історичних даних.

(i) Ризик смертності/дожиття

Ризик смертності виникає у зв'язку з несподіваними змінами показників смертності, спричиненими епідемічними захворюваннями або такою подією, як промислова аварія або стихійне лихо. Ризик смертності такого типу зменшується завдяки лімітам, встановленим андерайтинговою політикою, та укладенню низки угод ексцептентного перестрахування.

Ризик дожиття – це ризик несподіваного підвищення коефіцієнтів дожиття, в результаті якого збільшується середня очікувана тривалість життя. Управління цим ризиком здійснюється через андерайтингову політику, регулярні перевірки статистичних таблиць смертності, які використовуються для ціноутворення та встановлення лімітів, обмеження періоду договору та перегляд ціни при поновленні страхування. Якщо з'ясовується, що показник дожиття підвищується швидше, ніж це передбачалось у статистичних таблицях смертності, створюються додаткові резерви і відповідними чином коригуються ціни на нові продукти.

(ii) Ризик непрацездатності

Ризик непрацездатності пов'язаний з невизначеністю збитків, спричинених перевищенням рівня та показників непрацездатності над очікуваними. Цей ризик може виникнути, наприклад, у страхуванні здоров'я та непрацездатності та компенсацій робітникам. Кількість випадків втрати та відновлення

працездатності залежить від економічного середовища, втручання уряду, витрат та дотацій на лікування, а також стандартів, що використовуються для визначення непрацездатності.

24 Управління фінансовими та страховими ризиками (продовження)

Управління цим ризиком здійснюється через регулярний огляд історичних даних щодо збитків та очікуваних майбутніх тенденцій, і включає відповідне коригування ціноутворення, розміру резервів та андерайтингових політик. Товариство також зменшує цей ризик завдяки стратегіям попереднього медичного відбору та належному покриттю перестрахування.

(iii) Ризик стосовно витрат та відновлюваності/розвірвання договорів

При розробці та визначенні цін страхових полісів необхідно також формувати припущення щодо витрат на продаж та на подальше адміністрування полісів до моменту їх розвірвання або завершення строку їх дії, а також щодо очікуваного рівня відновлюваності. Ризики того, що фактичний досвід може відрізнятись від припущень, та потенційний вплив визначаються на етапі розробки продукту і можуть бути зменшені шляхом спеціальних умов продукту, наприклад, завдяки застосуванню штрафів за дострокове розвірвання та винагород за лояльність, початковим зборам або розподілу комісій, виплачених дистрибуторам.

(iv) Концентрація страхових ризиків

Концентрація страховогого ризику існує тоді, коли окрема подія чи кілька подій можуть суттєво вплинути на зобов'язання Товариства. Така концентрація може виникнути у зв'язку з одним страховим договором чи невеликою кількістю пов'язаних договорів і відноситься до обставин, за яких можуть виникнути значні зобов'язання.

На думку керівництва, станом на 31 грудня 2019 року та 31 грудня 2018 року значної концентрації страхових ризиків у портфелі договорів Товариства не існувало. Керівництво здійснює моніторинг ризиків концентрації як на момент андерайтингу, так і в подальшому на періодичній основі.

(v) Основні припущення та аналіз чутливості

Зобов'язання за страховими договорами, які пропонує Товариство, – це переважно звичайне страхування життя, за яким премії сплачуються протягом обмеженого проміжку часу або все життя, при цьому фіксовані суми виплат здійснюються по факту смерті або дожиття, а викупні суми збільшуються із збільшенням тривалості полісу. Визначення зобов'язань за довгостроковими договорами страхування життя залежить від оцінок, які робить Товариство. Ці оцінки початково готовуються власними актуарями Товариства, підтверджуються кваліфікованим актуарієм і формально викладаються у Положенні про розрахунок страхових резервів життя, що затверджується керівництвом та реєструється регулятором Товариства. Два основних компонента в оцінюванні зобов'язань за страховими договорами – це страхові виплати, що здійснюються у зв'язку зі смертю страхувальника, та інвестиційний дохід. Далі представлені припущення, що використовувались для визначення майбутніх зобов'язань:

Рівень смертності: Таблиці смертності та середньої очікуваної тривалості життя за 2018 рік, опубліковані Державною службою статистики України, та Таблиці смертності перестраховика

Гарантована ставка доходності: 0%

Розрахунки проводяться стосовно очікуваної кількості смертей за кожний з років, протягом яких Товариство наражається на ризик. Товариство проводить таке оцінювання на основі статистичних таблиць смертності за галузями та у масштабах країни, які відображають історичний досвід смертності, що коригується, за необхідності, для відображення специфічного ризику Товариства. Оцінена кількість смертей визначає вартість можливих майбутніх виплат, які будуть враховані для забезпечення достатнього покриття за рахунок резервів, що, у свою чергу, порівнюється з поточними та майбутніми преміями. Інвестиційний дохід ґрунтуються на інвестиційній стратегії Товариства з урахуванням очікуваного прибутку на суму активів від розміщення страхових резервів.

Оцінки стосовно майбутніх смертей та доходів від інвестицій здійснюються на початку дії договору і використовуються для розрахунку зобов'язання протягом строку дії договору. На кожну звітну дату ці оцінки переглядаються на предмет їх адекватності, а будь-які зміни відображаються шляхом коригування відповідного зобов'язання.

**ТДВ «СК «АРКС ЛАЙФ»
Примітки до фінансової звітності – 31 грудня 2019**

24 Управління фінансовими та страховими ризиками (продовження)

Зміни цих припущенень вплинути на загальну суму страхових резервів на звітну дату таким чином:

У тисячах гривень	Зміна припущення	Вплив на валові страхові резерви станом на 31 грудня 2019 р.	Вплив на валові страхові резерви станом на 31 грудня 2018 р.
Sмертність	Збільшення рівня для кожної вікової групи на 15%	2 761	2 290
	Зменшення рівня смертності для кожної вікової групи на 20%	(3 681)	(3 054)

Цей аналіз передбачає, що всі інші змінні величини залишаються постійними.

25. Управління капіталом

Управління капіталом Товариства спрямоване на досягнення наступних цілей: (i) дотримання вимог до капіталу, встановлених Національною комісією, що здійснює регулювання у сфері ринків фінансових послуг, і (ii) забезпечення здатності Товариства функціонувати в якості безперервно діючого підприємства. Товариство вважає, що загальна suma капіталу, управління яким здійснюється, дорівнює сумі капіталу, показаного у звіті про фінансовий стан.

На Товариство поширюються зовнішні вимоги до капіталу. Основні зовнішні вимоги до капіталу - це мінімальна suma статутного капіталу, а також різні нормативи платоспроможності. Відповідно до Закону України «Про страхування» №85/96-вр від 7 березня 1996 року зі змінами та доповненнями, мінімальний розмір статутного капіталу страховика, який займається страхуванням життя становить еквівалент 1 500 тисяч євро за обмінним курсом валюти України. Відповідно до розпорядження Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сфері ринків фінансових послуг, № 4934 від 22 листопада 2005 року, заявник для набуття статусу фінансової установи з наміром займатися страхуванням життя, повинен сформувати статутний капітал у сумі, еквівалентній 1 500 тисяч євро за валютним обмінним курсом валюти України на день подання заяви.

Товариство дотримувалась усіх зовнішньо встановлених вимог до капіталу станом на 31 грудня 2019 року та 31 грудня 2018 року.

26. Умовні та інші зобов'язання

Судові процедури. У Товариства відсутні судові позови щодо виконання страховиком зобов'язань за договорами страхування (перестрахування) та ведення господарської діяльності.

Податкове законодавство. Податкове, валютне та митне законодавство України може тлумачитися по-різному й часто змінюватися. Відповідні місцеві та центральні органи можуть оскаржувати тлумачення цього законодавства керівництвом Товариства та його застосування до операцій і діяльності Товариства.

Останні події в Україні свідчать про те, що податкові органи України можуть займати більш агресивну позицію у своєму тлумаченні законодавства та проведенні податкових перевірок, застосовуючи більш складний підхід. Ці фактори в поєднанні з зусиллями податкових органів, спрямованих на збільшення податкових надходжень у відповідь на зростання бюджетного тиску, можуть привести до збільшення рівня і частоти податкових перевірок. Зокрема, існує ймовірність того, що операції та діяльність, які раніше не оскаржувалися, можуть бути оскаржені. В результаті податкові органи можуть нарахувати істотні додаткові суми податків, штрафів та пені.

Керівництво Товариства вважає, що станом на звітну дату його тлумачення та дотримання відповідного законодавства є обґрунтованим, та готове відстоювати позицію Товариства з податкових питань, втім не виключено, що податкові органи можуть не погоджуватися з таким тлумаченням.

**ТДВ «СК «АРКС ЛАЙФ»
Примітки до фінансової звітності – 31 грудня 2019**

26 Умовні та інші зобов'язання (продовження)

Трансфертне ціноутворення У 2019 році правила трансфертного ціноутворення в Україні не зазнали значних змін порівняно із 2017 та 2018 роками. Згідно з правилами трансфертного ціноутворення, введеними в дію в 2017 році, операції вважаються контролльованими для цілей трансфертного ціноутворення, якщо обсяг всіх операцій з одним і тим же контрагентом перевищує 10 000 тисяч гривень (за вирахуванням ПДВ) за умови, що загальна сума річного доходу платника податку перевищує 150 000 тисяч гривень (за вирахуванням ПДВ). Наступні зовнішньоекономічні операції визначені контролльованими операціями:

- комерційні операції, що впливають на оподатковуваний прибуток, із пов'язаними сторонами-нерезидентами України;
- реалізація товарів через комісіонерів-нерезидентів;
- операції, що впливають на оподатковуваний прибуток, з резидентами, визначеними Кабінетом Міністрів України, за такими критеріями:
- держав (територій), де ставка податку на прибуток підприємств є нижчою таої ставки в Україні на не менше 5 процентних пунктів,
- держав, які не уклали з Україною міжнародних угод, що містять положення про обмін інформацією;
- комерційна операція між пов'язаним сторонами через посередника-незв'язану сторону вважається контролльованою, якщо такий посередник не виконує істотні функції, не використовує суттєві активи і не несе значні ризики щодо таких операцій.

Строк подання звіту про контролльовані операції - до 1 жовтня року, що слідує за звітним, а подання документації з трансфертного ціноутворення - не пізніше 1 місяця з дати запиту податкового органу (у разі його надходження), як передбачено Податковим кодексом.

Протягом 2019 та 2018 років Товариство не мало операцій, які відповідали би ознакам контролльованих.

Зобов'язання за операційною орендою. Якщо Товариство виступало орендарем, майбутні мінімальні виплати за нескасованою операційною орендою були такими:

У тисячах українських гривень

31 грудня 2018 р.

До 1 року	589
1-5 років	799
Всього зобов'язань за операційною орендою	1 388

27. Справедлива вартість фінансових інструментів

Справедлива вартість фінансових активів та зобов'язань, що відображаються за амортизованою вартістю, станом на 31 грудня 2019 року та 31 грудня 2018 року приблизно дорівнює їх балансовій вартості ("Рівень 3" в ієрархії справедливої вартості, крім грошових коштів і їх еквівалентів та інвестицій у боргові цінні папери, віднесені до категорії "Рівень 1").

Справедлива вартість фінансових активів і зобов'язань рівня 3 за ієрархією справедливої вартості була оцінена за допомогою методики дисконтування грошових потоків.

28 Представлення фінансових інструментів за категоріями оцінки

Для цілей оцінки МСФЗ 9 «Фінансові інструменти» встановлює такі категорії фінансових активів:

- (а) фінансові активи, що оцінюються за справедливою вартістю через прибуток чи збиток;
- (б) боргові інструменти, що оцінюються за справедливою вартістю через інший сукупний дохід;
- (в) інструменти капіталу, що оцінюються за справедливою вартістю через інший сукупний дохід
- (г) фінансові активи, що оцінюються за амортизованою вартістю.

Фінансові активи, що оцінюються за справедливою вартістю через прибуток чи збиток, поділяються на дві підкатегорії: (i) активи, що оцінюються за справедливою вартістю через прибуток чи збиток в обов'язковому порядку; та (ii) активи, віднесені до цієї категорії при первісному визнанні.

28 Представлення фінансових інструментів за категоріями оцінки (продовження)

Станом на 31 грудня 2019 усі фінансові активи та зобов'язання Товариства відображалися за амортизованою вартістю, окрім інвестицій у боргові цінні папери, які обліковуються за справедливою вартістю через інший сукупний дохід (станом на 31 грудня 2018: усі фінансові активи та зобов'язання Товариства відображалися за амортизованою вартістю, окрім інвестицій у боргові цінні папери, які обліковувались за справедливою вартістю через інший сукупний дохід).

29. Операції з пов'язаними сторонами

Сторони зазвичай вважаються пов'язаними, якщо вони знаходяться під спільним контролем або якщо одна сторона має можливість контролювати іншу або може мати значний вплив на іншу сторону при прийнятті фінансових чи операційних рішень. Під час розгляду кожного випадку відносин, що можуть являти собою відносини між пов'язаними сторонами, увага приділяється суті цих відносин, а не лише їх юридичній формі.

Товариство входить до складу ЕфЕфЕйчЕль Груп Лтд. (FFHL Group Ltd).

Управлінський персонал Товариство відносить до пов'язаних осіб, тому що прямо або опосередковано здійснюють контроль над підприємством або суттєво впливають на його діяльність.

У звітному та попередньому періодах Товариство не проводило операцій з материнською компанією.

Станом на 31 грудня 2019 року та 2018 року залишки за операціями з пов'язаними сторонами були такими:

	31 грудня 2019 р.	31 грудня 2018 р.		
	Компанії під спільним контролем	Основний управлінський персонал	Компанії під спільним контролем	Основний управлінський персонал
<u>У тисячах гривень</u>				
- Інші резерви	101	485	709	920

Нижче наведено статті витрат по операціях з пов'язаними сторонами за 2019 рік:

	Компанії під спільним контролем	Основний управлінський персонал
<u>У тисячах гривень</u>		
Адміністративні та інші операційні витрати	154	1 746

Нижче наведено статті доходів та витрат по операціях з пов'язаними сторонами за 2018 рік:

	Компанії під спільним контролем	Основний управлінський персонал
<u>У тисячах гривень</u>		
Адміністративні та інші операційні витрати	-	1 652

Адміністративні та інші операційні витрати за операціями з основним управлінським персоналом складаються з компенсації основному управлінському персоналу, що включає заробітну плату та короткострокові премії.

30. Події після закінчення звітного періоду

У березні 2020 року Всесвітня організація охорони здоров'я (ВООЗ) оголосила пандемію коронавірусу COVID-19. З 17 березня 2020 року Уряд України запровадив карантин, що призвело до тимчасового закриття пунктів пропуску і контролю через держкордон для міжнародного пасажирського залізничного, повітряного, автомобільного (для автобусів) сполучення. Роботу усіх закладів, окрім продуктових магазинів, аптек, підприємств, що забезпечують критично важливі сфери життя міст, та підприємств стратегічного призначення було призупинено.

30. Події після закінчення звітного періоду (продовження)

25 березня 2020 року Кабінетом Міністрів України було введено режим надзвичайної ситуації в Україні у зв'язку з поширенням коронавірусу. 22 квітня 2020 року карантин було подовжено до 11 травня 2020 року.

Керівництво Товариства уважно стежить за останніми оновленнями щодо впливу оголошеної ВООЗ пандемії коронавірусу COVID-19 на фінансові ринки та ринки ресурсів і оцінює її потенційний вплив на діяльність, фінансовий стан та фінансові результати Товариства, а також його здатність продовжувати свою діяльність. На момент випуску цієї фінансової звітності керівництво Товариства вважає, що вплив ситуації з поширенням коронавірусу COVID-19 не має суттєвого впливу на фінансовий стан та фінансові результати Товариства, але негативний вплив може бути у майбутньому.

Керівництво Товариства вживає усіх необхідних заходів для запобігання поширенню коронавірусу (впроваджено дистанційний режим роботи для адміністративних підрозділів) та продовжує працювати у стандартному режимі.

31. Облікова політика щодо оренди, яка застосовувалася у періодах, що закінчуються до 1 січня 2019 року

Нижче описані положення облікової політики, що застосовуються до порівняльного періоду, який закінчився 31 грудня 2018 року, до яких були внесені зміни відповідно до МСФЗ 16 «Оренда».

Операційна оренда. У випадках, коли Товариство виступає орендарем у межах оренди, за якою всі ризики та вигоди, притаманні володінню активом, не передаються орендодавцем Товариству, загальна сума орендних платежів включається до складу прибутку чи збитку за рік рівними частинами протягом строку оренди. Строк оренди – це строк дії укладеного орендарем договору про нескасовувану оренду активу, а також будь-який подальший строк після закінчення строку дії договору, протягом якого орендар може, на свій власний розсуд, продовжувати оренду цього активу, здійснюючи чи не здійснюючи орендні платежі, тоді як у момент початку оренди існує об'єктивна впевненість у тому, що орендар має намір реалізувати своє право оренди.

Зобов'язання з фінансового лізингу. Якщо Товариство виступає лізингодержувачем за договором лізингу, відповідно до якого, в основному, всі ризики та вигоди, пов'язані з володінням, передаються Товариству, активи, що орендується на умовах фінансового лізингу, капіталізуються у складі основних засобів з моменту початку лізингу за справедливою вартістю одержаного в лізинг активу або за приведеною вартістю мінімальних лізингових платежів, залежно від того, яка з них менша. Кожний лізинговий платіж частково відноситься на погашення зобов'язання і частково – на фінансові витрати з метою забезпечення постійної процентної ставки на суму залишку заборгованості за фінансовим лізингом. Відповідні зобов'язання за лізингом, за вирахуванням майбутніх фінансових витрат, включаються до складу позикових коштів. Процентні витрати відносяться на прибуток чи збиток протягом строку лізингу із використанням методу ефективної процентної ставки. Активи, придбані за договорами фінансового лізингу, амортизуються протягом строку їх експлуатації або коротшого строку лізингу, якщо Товариство не є обґрунтовано впевненим в отриманні права власності на них до кінця строку лізингу.